

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"LIETUVA"
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Illinois.
Prenumerata šalyje... \$2.00 metams
Prenumerata užsienyje... \$3.00 metams
Prenumerata turi būti apmokama iš anksto.
Visuose reikaluose adresuokitės: A. OLSZEWSKI, 924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY
"LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in the United States, Canada and Mexico... \$2.00 a year
Subscription to Foreign countries... \$3.00 a year
Advertising rates on application.
Address all communications to: A. OLSZEWSKI, 924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 17

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 27-4. Balandžio (April.) 1906 m.

Metas XV

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerika.

Pereitą savaitę baisi nelaimė atklankė Ameriką. Smarkus žemės drebėjimas atklankė miestą San Francisco ir kitus aplinkinius. Mieste San Francisco mažai išliko namų, bet ir išlikę drūčiai pagadyti. 300000 žmonių neturi pastogės, gyvena sėtrose, truksta jiems maisto ir drabužių, kadangi drebėjimas žemės užėję naktį, kada žmonės jau miegojo. Jie suklė, epėjo, vos gyvastį išnešti, dangumas iš skylančių namų išbėgo vienuose marškinuose. Nuostolių žemės drebėjimų padarytus skaito šimtais milijonų doliarų.

Namų griuvėsiai užsidėję; o kad žemės drebėjimas išardė vandens traukimo įtaisus, tai ugnies negalima buvo gesinti, kadangi gesintojams truko vandens. Mat Amerikos miestuose nėra šulinių, todėl pagedus vandens traukimo įtaisams, gyventojai atsiranda be vandens. Baisus gaisras siautė kelias dienas ir naktį to miesto San Francisco dalį, kuri išliko nuo žemės drebėjimo.

Nors amerikoniai, apskritai, mažai rūpinasi apie idealiskus reikalus, bet šita baimė nelaimės sukrutino ir jų širdis. Aukos sušelpimui nelaimingų žemės drebėjimo aukų pradėjo iš visur plaukti. Dėjo ir deda pinigų turtingi ir beturčiai, vieni duoda iš tikros širdies, kiti norėdami vien savę pareikla. Aukos sušelpimui milijonus. Darbiūnų organizacijų aukos vien iš Chicagos skaitosi dešimtimis tūkstančių doliarų, už tai milijonierų, sulyginant su jų turtais, aukos nedidelės: didžiausias Chicagos pardavėnys: Fair, Siegel ir Cooper, Boston Storo davė po 2000 dol., tai išpuola mažiau negu auka 10 c. paprasto darbininko. Chicagos bažnyčiose perleitos nedidelios dienos surinko apie 70000 dol. Prezidentas Roosevelt, kurio asabiškus turus skaito teipgi milijonais, davė sušelpimui žemės drebėjimo aukų 1000 dol. Jį vienok sugėdino prezidentas svetimo krašto, kuriam druska teip skaudžiai likimo užgautas kraštas daugiau blogo negu gero padarė: Mexico prezidentas Diaz davė 30000 dol., taigi kur-kas daugiau.

Jeskojimui užmūstyti po namų griuvėsiais sutrankę kariūnė ir vietinė milicija, bet tarp šių dievalio Marso vaikų tuojuo užgimė dideli nesutikimai, kurie kaip kur daėjo iki besisąvadytų.

to kareiviai ir naudojai, o kad jie randa teipgi griuvėsiuose nemažai svaiginančių gėrymių ir negali susilaikyti nuo ragavimo, tai, kaip laikraščiai paduoda, jie sušaudė ir visai nekaltus žmonis.

Kiek laike žemės drebėjimų praužo visokiuose Kalifornijos miestuose žmonių, tikrai nežinia, kadangi griuvėsiai dar neišjėskoti ir jų teip umal išjėskoti negalima. Kaip apskaito, vien nuo žemės drebėjimų, ne skaitant sudegusių, sugriuvusių apie 30000 namų, neskaityt bažnyčių, visokių biurų ir didelių ir mažesnių parduotuvių. Iš didesnių mūrinių triobų išliko mažai, kadangi tokios griuva greičiau negu mažos medinės, kurios išlaiko geriau žemės drebėjimus; todėl miestuose, kur tankiausiai atsistinka žemės drebėjimai, kaip antai Japonijos sostinėje, nestato augstų mūrinių triobų, bet pasigandina mažoms, medinėms.

Dėl nelaimės pasiekusios Ameriką, visi veiki civilizuotų kraštų randa išreikšę Amerikos randui sanjansmą, kaip koks randas pasilė net pagalbą, bet Amerikos randas svetimų randų pagalbą atmetė, kadangi nelaimės aukas Amerika pati galėsianti ganėtinai sušelpiti, bet aukas iš gero noro žmonių sudėtas žada priimti. Todėl aukas sušelpimui Californijos žemės drebėjimo aukų renka ir visokiuose Europos kraštuose.

Sušelpimui neturintių pastogės San Francisco gyventojų kongresas paskyrė 2 milijonų doliarų. Visokiuose Amerikos miestuose iki panašios dienos sudėta 34 milijonai doliarų, neskaityt dovanų daiktai. Savininkas Chicagos galvijų skerdyklų, Armour, išsiuntė į San Francisco kelis vagonus su mėsa, dešrėmis ir kitokiais daiktai.

Nors miestą San Francisco, nuo jo užsidėjimo jau kelis kartus atklankė žemės drebėjimai ir nors jį galima sakyti, dabar veik suvisu išgriovė, nartata jį atstatyti toj pačioje vietoj, kur buvo. San Francisco turėjo 450 tūkstančių gyventojų, o kad skaitliū neturintių pastogės, dabar gyvenančių ant lauko, sėtrose ir parkuose, paduoda ant 800000 galvų, tai jau iš to galima matyti, kokią baimę nelaimė atgabeno paskutiniai žemės drebėjimai.

23 d. balandžio, mieste San Francisco vėl davėsi jauti gana smarkus žemės drebėjimas, kuris traukėsi 3 sekundes, bet šiūom kartu nuostolių ir nelaimių negalėjo padaryti, kadangi visos triobos, kurios galėjo sugriūti, sugriuvo jau laike pirmutinį, ilgiau bestraukusį drebėjimų. Davėsi jauti teipgi žemės drebėjimai tuluose kraštuose Naujo Mexico ir Colorado.

Apart San Francisco, paskutiniai žemės drebėjimai daugiausiai nelaimės atgabeno miestuose Santa Rosa ir San Jose. Abudu miesteliai, turinti po kelias dešimtis tūkstančių gyventojų, likosi teipgi beveik suvisu žemės drebėjimų išgriauti.

fico ir Naujame Mexice keli vulkanai arba ugniakalai, kuriuos laikė už suvisu užgesiusius.

Maskolija.

Durnovo ir Witte su savo reakcionieriška politika visai nužudė įtekme Maskolijoje, todėl nežinia, ko dabar bandys dar griebtiesi. Atsibuvę rinkimai parodė, jog Witte ir Durnovo labai mažai turi pritarėjų, o be pritarėjų negalima kraštą valdyti bent konstitucionalistai rėdimo kraštuose. Londono laikraščiai mano, jog Witte-Durnovo, pamatę, kad nepaisant ant visos prievartos ir stabdymų, žmonės į dūmą išrinko daugiau rando prieš, dūmos nešauks, bet priešingai Witte maskoliskai laikraščiai, taigi geriau prietikius Maskolijoje pažystanti, netiki, kad Witte drįstų tą padaryti, kadangi sukeltų prieš savę visus Maskolijos žmonis, kurių jau ne geriausiai apmokama kariūnė negalėtų suvaldyti.

Randas džiaugiasi, kad Prancūzijos bankieriai pažadėjo paskolinti pinigų, su kuriais caro randas gali uždengti išdoro nepriteklių per du metus, o paskui vėl truks pinigų, kadangi nepritekliai nuo tulo laiko, jau nuo turkiskos karės, kas metą buvo ir juos caro randas uždengdavo vien paskoloms svetur užtrauktoms. Prancūzijos bankieriai pažadėjo caro randui surinkti 1 milijardą frankų Prancūzijoje, kitą milijardą apsiėmė surinkti bankieriai kitų kraštų, bet caro randas dar tų pinigų negavo. Vieni bankieriai teipgi tiek pinigų negali carui duoti, reikia juos surinkti nuo žmonių. Jeigu žmonės nenorės imti maskoliskų bondų, tai dar iš paskolos gali nieko nebūt. Teisybė, maskoliskas randas sutinka mokėti dideles palūkenas, duoda bankieriams už tarpininkystę didelę proviziją, bet ir tie bankieriai neprivers juk žmonių nešti savo pinigų, sušelpimui silpnai ant savo sosto besilaikančio caro. Reikia dar todėl palaukti, ką Prancūzijos ir kitų kraštų žmonės darys, kada ateis laikas nešti carui pinigų. Juk bankrutai paprastai siūlo skolintojams dideles palūkenas, bet jeigu neturi ką užstatyti, skolintojai pinigų neduoda.

Visų Europos kraštų laikraščiai gana perserginėjosi žmonių prieš dėjimą su sunkiais uždėti pinigų į Maskolijos rando paskolas. Be abejonės tie persergėjimai nepasilikės be pasekmės. Gal todėl bankieriams nepasisekė surinkti tiek pinigų, kiek carui reikia uždengimui jo išdoro nepritekliams. To negana. Jeigu caras sušauks dūmą, tai jį išrinkti žmonių atstovai teipgi turės tiesą išreikšti rinkėjų vardu krašto norus. Juk įstatuose, net Witte apdirbtos Maskolijai konstitucijos, pasakyta, jog ne jokios tiesos negali būti pildomos, jeigu juk neužtvirtins viešpatystės dūma. Taigi ta dūma gali neužtvirtinti ir teip didelės paskolos, kokios caro randas reikalauja, be kokios caras negali užsilaikyti ant savo braškančio sosto. Tą viską,

be abejonės, gerai supranta užrubežių bankieriai ir jie ant žodžių, be atsakančios garantijos, neduos carui pinigų. Dūma gali ir pačią konstituciją visai kitaip apdirbti, gali ją padaryti tikra, o ne tokia kokią Witte ir caras nori žmonėms duoti. Žmonių atstovai nepasiduos juk lengvai.

Taigi iš dabartinių atsitikimų dar nieko negalima spręsti apie ateinančių laikų prietikius Maskolijoje. Reikia palaukti, o neužligo pamatysime, kas bus. Šiuom kartu, teisybė, rodosi, revoliucijinės partijos įtekme Maskolijoje suinaužė, kadangi žmonės savo viltis deda ant dūmos, bet jeigu apsiriktų, tasyk sukils visi prieš caro randa.

Užrubežių laikraščiai garsina, buk rume, kur bus dūmos susirinkimai, parengę du kambariai patalpinimui poros šimtų kazokų ir kitokių kareivių. Gal randas kazakių kancialis mislija dūmos atstovams lūpas uždaryti? Tegul bandytų tą daryti, o jau ne jokia galybė caro ne išgelbės.

Popas Gapon prapuolė. Vieni mena, kad jis likosi revoliucionierių užmušta. Gapono vienok drangai užliuokrina, kad jis yra laikomas synodo kalėjime.

Besarabijoj atsibuvo rinkimai viešpatystės dūmos atstovų. Visur kaimėjų demokratų konstitucionalistų kandidatai, taigi vis Witte priešai; drąvų ir pritarėjų dūmų jis turi labai mažai. Taigi jis jaučiasi, kad negalės ilgai laikytis ant ministerių perdėtinio urėdo. Jo išleidžiamas laikraštis „Ruskoje gosudarstvo“ jau dabar garsina, kad pasitrauks nuo vietos, prašo atleidimo už visą piktą, ką padarė. Bet ar darydami piktą nežinojo, kad blogai elgiasi? Laikraščiai išskaitė, kad Witte-Durnovo valdant Maskolijoje, 8000 žmonių likosi sušaudyti arba pakartę, o 16000 išgabeno į šiaurinius Maskolijos kraštus, be sūdo 80000 sukimšo į kalėjimus. Juk toki darbai sunkiai atmonijimo!

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

Vilniaus general-gubernatorius išleido sekantį padavymą, truputį sudarkytą lietuviškoj kalboj:

NUTARIMAS,

kurį būtina turėti pildyti gyventojai Vilniaus, Kauno ir Gardino gubernijų, išduotas sulyg augščiauio paliepimo, išleisto 29 d. sausio, 1904 metų.

1. Uždraudžiama visoki susirinkimai namuose, ant gatvių ir rinkų, išskyrus nepilnametį įstatymą apie susirinkimus nuo 12 spalio, teip ir darbams arba pasiteiravimams, nukreiptiems prieš valstijos saugybę (pavojauglems valstijai) ir viešą tvarką.

2. Uždraudžiama nešiojimas ir laikymas ugnies šaukščių ir šaltų šarvų, kasetių ir kitų panašių įrankių, neturint tam tikro atleidimo, o teipgi pardavimas

šarvų ir patronų neprisilaikant išduotų šiam dalykui parėdymų.

3. Uždraudžiama visokia sauvėlė ir prievarta prieš bent kokią ypata, o teipgi dievnamo išdoro, arba privatus turtus.

4. Uždraudžiama reikalauti nuo gyventojų pinigų reikalams uždraustų draugysčių ir susibendravimų, o teipgi ir visuose tokiuose atsitikimuose, kuomet toks reikalavimas esti palydimas grumojimais ir prievarta.

5. Uždraudžiama pakurstijimas ir privertimas fabriku, dyarų arba kitų darbininkų, o teipgi pardavimų ir kitų tarnaujančių pirklystės ir pramonės užvedimuose ir naminių farvų — prie pametimo darbo ir užsiėmimo, o teipgi krautuvų, magazinų, dirbtuvių ir kitų savininkų — prie uždarymo.

6. Uždraudžiama valstionims sauvaliai, be leidimo tam tikros valdžios, atstatyti nuo vietų mokytojus, valstieji rastiininkus ir išrinktus valstieji ir kaimų valdininkus, nesukakus laikui, ant kurio jie buvo išrinkti.

7. Uždraudžiama kaimų ir valstieji susirinkimams atsiskirti nuo darymo nutarimų apie išdėstymą išdoro, viešų, valstieji ir naturaliskų mokesčių ir priderysių, uždėję ant kaimo draugysčių sulyg įstatymų, o teipgi uždraudžiama valstionims atsiskirti nuo pildymo šių priderysių.

8. Prasikaltę nepildymu šito nutarimo tampa baudžiamai administratyvskiu keliu areštu iki 8 mėnesių arba pinigiska bauda iki 500 rubl. Šitas nutarimas pradeda savo veikmę tuojuo po jo viešam apskelbimui.

Vilniaus, Kauno ir Gardino general-gubernatorius general-leitenantas

Kršivickis.

Vilniuje yra vieša valdžios skaitykla, kurioje yra nemaža ir lietuviškų knygų. Joje yra ir senų, labai reikų knygų. Naujų knygų, kurios dabar spausdinamos, tenai yra nedaug: mat, ne visi leidėjai tuo tarpu atsinešia jiems savo išleistas knygas. Taigi toje Vilniaus skaitykla (viešoji biblioteka) prašo, kad visų žmonių, kurie leidžia, kokias lietuviškas knygas ar laikraščius, siųstų jiems visokio bent po vieną egzempliorių, idant žmonės, kurie ateina tenai pasiskaityti ir jie išsko tenai lietuviškų knygų, galėtų gauti, ko nori, ir tokiu būdu susipažintų su lietuvių raštija. („Lietuva“ siųsdavo visus savo išleidydimus, bet jie gryzo atgal; sugryzo net Lalis Žodynas. Rd.).

Dūmos rinkimai.

„Kaune apskrėčio žemininkų ir kunigų susivaziavimas į galotinią rinkti iš tūkstančio septynių šimtų keturių dešimtų teatyko vos keturioliosdešimties vienas. Šiauliuose iš tūkstančio keturių dešimtų trijų rinkėjų teatyko šešioliosdešimties septyni, kurie išrinko dvidešimt vieną įgalotinį, tarp jų — tryliką kunigų. Rinkimų būlka nuo-pat dienos buvo dragunų ir policijos apsa-

stas.“ Tokias žinias praneša telegramai iš mūsų krašto. Bet ir iš kitų valstybių vietų eina tokios-pat žinios. Visur iš kelių tūkstančių rinkėjų teatyksta vos po kelias dešimtis, kartais po kelius šimtus. Dėl ko teip yra, tuo tarpu sunku tikrai pasakyti. Galbut, vieni negali suvaziuoti dėl kelių blogumo; kiti gal nenori vargintis, nesitikidami, kad iš tų rinkimų kas gero išeitų; kiti vėl gal ne patys nepasakyti, kodėl jie nevažiavo. Ar šelp ar teip, sunku tuom tarpu pasakyti, kas visuomenėi būtų geriau: ar kad visi, kas tik gali, stotų į rinkimus, ar kolai nebus perkeista ne pati dūma, ne rinkimų tvarka, nēmaž nerinkti atstovų. Tiek tegalima tikrai spėti, kad tos dūmos, kuri dabar yra renkama, bus skurdus, gal ir labai neilgas gyvenimas.

Viena, patys rinkimai yra teip palaimai sutaisyti, kad vargiai ar pateks dūmon tikrieji žmonių atstovai. Antra, visur po visą valstybę policija su kazokais ir dragunais, nesukakus laikui, ant kurio jie buvo išrinkti.

9. Uždraudžiama valstionims sauvaliai, be leidimo tam tikros valdžios, atstatyti nuo vietų mokytojus, valstieji rastiininkus ir išrinktus valstieji ir kaimų valdininkus, nesukakus laikui, ant kurio jie buvo išrinkti.

Peterburge rinkimų dieną jau nuo-pat anksto darbininkų gyvenamuosiuose miesto pakraščiuose priplūdo aibė kazokų, raitųjų ir pėsčiųjų žandarų, policijos. Visi namai, kur turėjo būti rinkėjų susirinkimai, buvo policijos apsausti. Išrodė, tartum rinkėjai yra pikčiausi ir nedoraisi vyriausybės priešininkai. Užtat gali pasidžiaugti, kad nedaug kur jų teatėjo. Didesnioje Peterburgo pusėje ir daugelyje kitų miestų fabriku darbininkai nēmaž neatėjo į rinkimus; jei kur ir susirinko, tad, ar nagalkos bijodami, ar koki nelaimėliai. Nėjusieji darbininkai šiteip teisinasi: „Kągi mes rinksimės? Geresnieji mūsų draugai jau seniai yra policijos išrinkti. Vyriausybė, sukišdama į kalėjimus išmintingiausius darbininkus, neleidama susieiti ir tarytis, neduodama rinkti dideliai visuomenės daliai (neturtingiems žmonėms dūmon rinkti atstovų kaip ir visai neleidžiama. Musų krašte fabriku darbininkams teleidžiama Vilniaus gub. tiktai vienas rinkėjas, Gardino gub. — du, Kauno ir Suvalkų gub. — visai neleidžiama darbininkams atstovų rinkti. Toki-pat dūmos rinkimai ir visur Rusijoje. „L.U.“ Red.) atstovų, stengiasi pasidaryti sau palankią dūmą, kuri pritaras kad ir būriausiems valdžios darbamams. Argi mes galime eiti išvieno su tokia vyriausybė, kuri lieja musų brolių kraują, kaip vandenį, kuri tyčiojasi iš visų žadėtųjų laisvių, kuri visose valstybėse apskelbė aštriąją apsar-

gą ir karo metą? Teip renkant atstovus, kaip pas mus dabar daroma, dūmoje neturėsime, kas mus reikalus gintų.“ Teip galvodami, fabriku darbininkai ateisakė nuo dūmos ir reikalauja įsteigti visuotinų lygių, tiesių ir slapto balsavimų. Ir ką gi, skaitytojau, pasakysi šiteip manantiems?

P. A.

„L.U.“

Vilniaus gub.: Švenčionyse išrinkta 1 dūmos atstovų rinkikis 2 kunigų ir 1 bajoras; iš 828 rinkėjų atvyko tiktai 19; Eišiškyje — 5 kunigai, 9 bajorai ir vienas valstietis; Ašmėnoje — 9 kunigai, 31 bajoras, 5 valstiečiai ir miestelėnai; Vileikoje — 8 katalikų kunigai ir 8 stačiatikių, 7 bajorai, 1 miestelėnas ir 25 valstiečiai; iš 1228 rinkėjų buvo susirinkę — 370; Lydoje išrinkta 2 kunigų ir 6 bajorai.

Dvarininkų ir savazemių Kauno apskrėčio susivaziavimuose išrinkta: S. Daugirdas, S. Mackevičius, gr. V. Tiškevičius ir R. Nelovickis; Ezerėnų apskrityje — V. Kvinta, K. Svionteckis, dr. Zaboriskis, kun. Bačkis.

Dvarininkų susivaziavimuose išrinkti: Telsių apskr. — S. Voitkevičius (Milošaičių dvarininkas), K. Parčevskis (daktaras), M. Brenšteinas (rašytojas) ir kun. Jaruaitis (Rietavos dekanas).

Šiauliuose: — K. Balčiūnas, L. Lopas (buvysis Dorpato veterinarij instituto studentas, baigsis dvysiskąją seminariją), Ant. Bušas (baigsis Mintaujoje 5 gimnazijos klasią), Pr. Čiuviskis, J. Stradauskas ir St. Jurgaitis.

Ezerėnų apskrityje išrinkta: Rom. Brinklys (Pandėlio valsčiaus vaitas), Ign. Valavičius (Južintų valsč., baigsis miesto mokyklą), Juozas Kubilius (Panemunėlio val., buvusias Kauno seminarijos mokiny), Jok. Mikėnas (Akništvos v.), Jon. Meidus (Tauragnų v.), Tam. Stašius (Smalvos v.) ir K. Talačka (Breslavo v., nemoka lietuviškai).

Miestiečių ir miestelėnų rinkimuose, visuose Kauno gub. apskrėčių miestuose, išrinkti vieni žydai: Šiauliuose jie buvo norėję balsuoti už krikščionių grafą Zubovą, bet jis nepriešėms būti atstovu. Krikščionių balsai čia pasiskirstė tarp 100 kandidatų, iš kurių daugiausia teko balsų inžinieriui Belskui; jis buvo išrinktas nuo Kauno gub. lietuvių atstovų į Maskvą, kuomet ten lapkričio mėnesį buvo susivaziavę iš visų Rusijos kraštų išrinktieji žmonės.

Paskutiniai dūmos rinkimai Kauno ir Gardino gubernijose bus 8 d. balandžio, Vilniaus — 27 d. balandžio. Tomis dienomis susivaziuos visi rinkėjai gubernijų miestuose ir išrinks Kauno ir Vilniaus gub. po 6, Gardino — 7 atstovus jau tiesiai dūmon.

18 d. kovo, Šiauliu „Auditorijoje“ buvo vėl dūmos pasiskalbėjimai. Buvo susivaziavę aplinkiniai mažieji dvarininkai ir kunigai klebonai: jie sau „rinkėjus atstovų rinkėjams rinkti rinko.“

Dragunai su policija gatyje stovėjo ir žmonėms neleidė pro auditoriją nueiti, ne važiuoti. Kaip žmonės, nežinodami,ėjo, tai kaip kuriems kliuvo ir viena kita nagaika.

Dragunai su policistais nagaikomis sau juokus darė: žmogui sudrožia ir juokiasi visi susiriesdami. (L.U.)

Lietuvių mokytojų susivajavimas.

Centralinis lietuvių susivienijimo biuras praneša, kad trečiasis lietuvių mokytojų susivajavimas bus balandžio 18 d. Draugai mokytojai turi pasirūpinti, kad tan susivajavimam atvyktų kuodaugusia mokytojų, nes jame svarstomi bus svarbūs mokyklų klausimai.

(Is „Viln. Žin.“).

Is Lazdunų, Ašmėnos ap..

Lazdunų parapija yra desimties verstų toluo nuo Nemuno ir Berzinės upių santakos. Į rytus traukiasi didžiulė Naliboko giria su daugybe pelkių ir raistų. Dangelis priežasčių amžiais tautino mūsų žmones, tačiau neišvairiai galutinai nutautinti Lazdunėlių. Ten dar užliko nemaža sodžių, kurie dar neužmirus savo tėvų kalbos.

Lazdunų parapijoje lietuviškai tebe moka šie sodžiai: Lazdunai, Daneyičiai, Bobra- vičiai, Gadiniečiai, Šeškai, Devergiai, Daunarai, Pasė- liai, Jaskevičiai, Valdekai, Zamašiai ir Vasigiriai.

Tas lietuvių kampas, apie devynius arba dešimtį verstų ilgumo ir apie aštuonis ver- stus platumo, beveik iš visų šonų apsiaustas subaltarusė- jusių lietuvių. Tose vietose, kur šiadien sodiečiai kalba baltarusiškai, yra daugybė sodžių, dvarų ir šėipjau įvai- rių viensėdžių, nuo senovės lietuviškais vardais vadina- mų, kaip antai: Dailydės, Vikšėnai, Saugučiai, Kiau- riai, Lentupis, Trakeliai, Juodraistis, Šaltupis, Ver- kiai, Salos, Dručiškis, Juozvi- nos, Vikšvinė, Jurgeliškis ir kiti.

Subaltarusėje lietuvių, kaip ir paprastai visi nutau- tėliai, neužkenčia tų, kurie dar lietuviškai tebekalba, laiko juos paniekėje ir vadi- na „žagunais“.

Is sodiečių niekas neleidžia mokslan savo vaikų, ir nėra ko stebėtis: žemė netikusi, niekas nedera, gyventojams labai sunku prasikurti.

Ponai, tarant bajorai dvarininkai, ir čia laiko lietuvių kalbą už „prasčiokų kalbą“ ir visai niekina ją. Kas blogiausia, tai kad ir Lazdu- nų kunigas Mackevičius, tikras žemaitis, jau keturio- lika metų budamas ten kle- bonu, pamokslas sen klen- lenkiškai, reikalauja, kad lietuvių vaikai lenkiškai mo- kytytų katechizmą ir poterių, ir tokiu būdu pertraukia vie- nintėlių ryšį, kuris galėtų jungti tą nunykusį mūsų tautiečių kampą su tikrąja Lietuva. Graudu girdėti, kad motina sodietė mokina savo vaikelius lenkiškų ka- techizmų ir poterių, aiškin- dama jiems lietuviškai. Kle- vieną nesuprantamos kalbos žodį!

Labai ir labai priderėtų lietuviams pasirūpinti, kad neišbaigtų nykti Lazdunų lietuvių. Kunigija pirmu- siausia turėtų duoti tenai kunigą lietuvių, kuris saky- tų vien lenkiškai, bet ir lie- tuviškai pamokslus. Be to, reikalingos ir knygelės, pi- gios, prieinamos Lazdunų lietuviams, kad jie bent kiek galėtų atsigausti. Dar ge- ran būtų įkurus tam tikrą

draugiją, kuri apsiimtų pla- tinti tarp Lazdunėlių ir isti- sai tarp nykstančių lietuvių knygeles. (L.U.)

Is Senapilės, Suvalkų gub.

Šiomis dienomis (kovo 8—9 d.) prie Marijampolės ba- žnyčios dalino žmonėms lietu- viškai spaudintus atsisauki- mus — „Gerieji darbai soci- jalistų!“ Tame popiergaly- je prirašyta ant socialistų visokių nebutų daiktų. Kaip kokias vieteles išrašysiu. Štai, kaip jos išrodo: „Soci- jalistų tai toksai yra mok- slas: 1) Dievo nėra ir religij- jos nereik. 2) Moterysė tai ne sakramentas... 3) Sava- sties nėra, savastis yra vagy- stė“... „Nereik Dievo, Bažnyčios, tėvynės, šalin ku- nigai, šalin visokia valdžia!“ „Socialistai... paskutini- rublį atima nuo ukininko“... „Žydai — tai socialistų draugai, o neprieteliai mūsų šventojo tikėjimo... Gė- da mums Lietuviams; pes pirmutinis mūsų laikraštis Vilniaus Žinios ir neseniai užgimęs Uki- ninkas per žydų skatiką, daugians kovoja žydams ant gero ir liuosybės, ne kaip lie- tuviams“...

Matyti, kad to lapelio ra- sytojai visiškai nepažysta so- cializmo mokslo. Tegul perskaito nors trumputį ir lietuviškai išverstą Lieb- knechto knygutę „Vardan- Teisybės“ ir pamatys, jogei tokiais atsisaukimais jie ko- voja ne su socialistais, bet su vėjais.

Kad Vilniaus Ži- nios ir „neseniai užgimu- sis Ukininkas“ (tur- b) „Lietuvos Ukininkas“ per žydų skatiką žydams tar- nauja, tai man visai nesu- prantama. „Lietuvos Uki- ninkas“, teisybė, pripažysta ir žydus lygiais kitiems žmo- nėms, bet teip mokino ir Je- zus Kristus; ir žydai, ir sta- melčiai, ir muitininkai — visi yra lygūs prieš Dievą žmonės. „L. Ukininkas“, sekdamas tą Kristaus mokslą, nenori žydų skriausti, bet jiems ir tarnauti nežada. Be- reikalo „Krikščioniškai ka- talikiška Demokracija“, pa- rašiusi po tuos atsisaukimus, teip nekrikščioniškai rašo. (Is „L. U.“)

Is Pilviškių, Sv. gub..

Pereitą nedėlios dieną Pil- viškiuose siautė baltus gais- ras, kuris nežinia nuo ko už- gimė. Gaisras išnaikino 80 namų.

Is Kauno.

19 d. kovo tapo labai su- muštas politikos nusikaltėlis J. Zacharevičius. Jis buvo apkundęs inspektorium prie- vaizdą Olševskį, kad tas ne- atiduotų valgytų, kuriuos atneša kaliniams iš miesto. Prievaizdas sumanė jam at- keršyti: jis užpuolė ant Za- charevičiaus ir norėjo nušau- ti, bet tas išmūšė jam iš ran- kų revolverį; tada jis parver- tė Zacharevičių ant žemės ir labai primušė, visą sukrui- no. Zacharevičius padavė skundą prokurorui, bet prie- vaizdas buvo išteisinatas.

Kalinius labai tankiai de- da karceran: pasikys žmo- gus dėl ko nors, ar pažiūrės pro kameros langelį korido- rin — žiūrėk, ir kiša į tą karcerą ant trijų — penkių parų. (L.U.)

Is Panemunėlio, Ezeriu- nų apskrčio.

21 d. vasario, atbrudėjo miestelin žemiečių viršinin- kas su skraidytojų kareivių būriu. Susaukė visus mie- stelio gyventojus — žydus ir lietuvių — vienon kuopon

ir įsakė jiems, kad sergėti monopolį ir krasą. Mieste lenai buvo nesutinkę, bet ne- spėjo kiti ir žodžio ištarti, kaip šoko ant jų atvažiavė liai su nagaikomis. Sako: „tuoį kiurai žemę nueisi at- nematė dragunų! Rude- nį sudaužė monopolį; jei dabar kas sudaužys, tai josų galvos atsakys!“ Prasė dar miestelėnai ginklų, krasai ir monopolioi sergėti, tai dra- gunų viršininkas atsakė: „pakaks jums josų kirvių ir šakių!“

Tris dienas prieš tai tie pa- tys dragunai buvo atsigrūdę Tindžiulių sodžiui. Susi- krovė kuone visus, kiek žmonės turėjo, dobilus ir nie- kam neužmokėjo, išsivežė Rokiskin. Ne gana to, A. Jurgelionį prispyrė pasira- syti, kad jam užmokėta už dobilus 14 r. 35 k., po 45 k. nuo pado, nors jis tų pinigų nė matyti nematė.

J. Naujalis. (L.U.)

Is Lygumų, Šiaulių apsk..

Pelenų dienoje čia buvo atjojė apie 100 dragunų su armotomis. Išjėškojo už monopolį pinigų. Kratų miestelyje nedarė; tik tai daug išaikojo ir išnešė šie- no: katras ukininkas mažiau turėjo, tas visiškai pasilik- be pašaro. Vakare ponas Ropas nusikviatė dragunus pas save į dvarą. Čia pavie- šėję, nakties 12 val. atsigrū- do į Armanaičius. Čia jie- škojo šaudyklių, bet nerado, nors kratė atsidėję, ypating- ai skryniais, indaujas, kiese- nes ir tt. Armanaičiams tą nakt praužė daug šilkinų rubų, audimų ir kitų daiktų; ant 70 rublių turėjo žmonės nuostolio. Klausinėjo teip- pat apie socialistus. Vie- nai moteriškai buvo užnėrė ant kaklo virvę ir sakė pa- karsį, jei nepasakysianti, kur ji žino socialistus. Bet nieko iš jos nelgavo. Ant rytojaus kratė dar Muntri- gius ir Aleknačius (visi tie sodžiai bylinėjasi su dvaru dėl žemės). Suėmė 8 uki- ninkus; Kaz. Duminauską ir Ign. Nazarą dragunai 4 ver- stus vedė prie arklių pri- rišę, vienplaukius: nedavė jiems nė apsiuti, nė apsi- vilkti šilčiau: teip, kaip at- vedė, ir uždarė juos dvaro daržinėje. Išvažiudami, juos visus dragunai išsivežė su savimi.

Kalba, kad čia nemaža esą paties dvaro kaltybės. (L.U.)

Is Šiaulių.

Buvo pirmas „Liet. Uk.“ pranešta, kad Šiaulių mer- gaitių gimnazija tapo užda- ryta. Didelis tai buvo vie- siems smugis. Bet šiaulie- čiai nenusiminė. Jie sukrū- to rupinties, kad mokslo vy- resnybė gimnaziją vėl atida- rytų: išrinko kelius prakli- nesnius vietinius žmonis ir nuslėgtus juos Peterburgan. Čia buvo jie priimti apšvieti- mo ministerio; beto, kalbė- josi jie su ministerio padėje- ju ir naujoju Vilniaus apy- gardos mokslo globėju. Vi- sur jiems buvo sakoma, kad gimnazija tikrai atsidary- sianti; mokslas gal prasidė- siąs liepos mėnesį; išleidi- mieje gi egzaminai bus pa- skirti rugpjūčio mėnesį. Mo- kytojai ketinama esą paskirti visi nauji.

Is Janavo, Ukmergės ap..

26 d. kovo Skaruliuose pa- laidotas studentas Medialavas Rauba. Tai buvo dar jau- nas, bet gabus ir darbštus žmogus. Jis buvo suimtas, sėdėjo kalėjime, gavo proto ligą ir mirė. (L.U.)

Is Holytown, Škotijoj.

Šitamė miestelyj lietuvių yra 26 apšvietusių poros, o apie 70 patientų, bet apšvie- timas ir tėvynės reikalai jiems visai ne rūpi. Čia yra Švie- sos Dr-tės kuopa susidedanti iš keturių sanarių. Laikra- ų ateina: „Vienybė“, „Lie- tuva“, „Darbininkų Balsas“ ir „Katalikas“. Kurie laik- raščių ne skaito, laiką pralei- dzia rankūs sėdėję, daugiau- siai užsiima bobiškais plepa- lais, apkalbėjimais viens ki- to.

Darbai eina čia pusėtinai. 25 d. kovo, miestelyj Cras- grineck, per pamokslą atei- lankęs kunigas Racevičia kalbino lietuvių sutverti pašelpinę draugystę. Kada kunigas paaiškino naudą draugystės ir paklausė susi- rinkusių, katrie nori prisira- syti, tai visi sutiko ir prisira- šė. Iš viso prisirašė 97 ypa- tos.

1 d. balandžio tas pats bu- vo miestelyj Corfino. Čia teipgi prie susitvėrusios draugystės prisirašė apie 100 ypatų. Kunigas Racevičia ragino lietuvių rašytiesi prie unijos, aiškino, jog unija at- gabena naudą kiekvienam darbininkui. Lietuviai, kla- sydami kunigo aiškinimo, kampuose sėdėdami, šnab- dėjo, jog kunigas teisingai kalba ir ketino klausyti jo pamokinių. Dar kunigas užmanė, kad prie kiekvienos lietuviškos draugystės būtų parengti lietuviški knygynė- liai.

Dabar, kaip galima man- ti iš žmonių kalbų, visuose miesteliuose aplink Bellschil- lę, kur tik gyvena lietu- viai, bus sutvertos lietu- vių pašelpinės draugystės. Nors jos ištikro ir nedau- giausiai naudos atgabena, paprastai tautiška darbas ne užsimė, bet ir jos nėra be naudos. Vis jau geriau nors į tokias pašelpines draugy- stes prigulėti; jeigu prie jų bus parengti knygynėliai, laiką praleisti ant skaitymo, negu teip sau valkiotiesi ir gyventi be jokio ryšio su sa- vaisiais.

Vaikinas.

Is AMERIKOS.

Mušis anglekasių su šerifo žmonėms. WINDBER, PA. Štraikuo- janti anglekasių užsimanė iš- liuosuoti iš kalėjimo jame sėdinčius savo sandraugus. Užgimė mušis tarp darbinin- kų ir serginčių kalėjimą šeri- fo pagelbininkų. Mušyje penki darbininkai likosi už- mušti, o keli tapo sunkiai pa- šauti.

Žemės drebėjimas.

SAN FRANCISCO, CAL. 19 d. balandžio siautė čia ir aplin- kinės baltus žemės drebėji- mai, kurie sugriovė daug triobų. Sugriuvusios triobos užsėdė, o žemės drebėjimas išardė vandens trankimo įtai- sės teip, kad gesinimui ne- buvo vopdės. Užmuštus žmonis skaito įkandantais, o nuostolių milijonais. Že- mės drebėjimai buvo ne vien mieste San Francisco, bet teipgi miestuose Santa Rosa, Nupa, Vajelo, Niles, ir ki- tuose. Vignamatik San Fran- cisco sugriuvo 30000 namų.

Uždraudę gabenti ginklus.

WASHINGTON, D. C. Mas- koliskas ambasadorius pra- nešė Amerikos raudui, jog uždrausta iš užrubežių ga- bentį ginkla: ir exploduo- jančios medegas į Maskoliją. Caro ambasadorius meldžia Amerikos valdžią pasirūpin- ti apstabdymu išgabenimo iš Amerikos ginklų į Maskoli-

ją. Ką Amerikos randas da- rys, pamatysime. Kada lai- ke karės pietinėj Afrikoj anglijonai gabeno į Afriką arklius jiems karėj reikalin- gus ir burų atstovai reikala- vos uždraudimo, tai presiden- tas Roosevelt, lyg ant išjuo- kimo burų, daleido jiems gaudyti ant jurių laivus ga- benančius karės kontraban- dą. Paziūrėsime, ar tokį at- sakymą duos ir caro ambasa- doriui.

Augščiausia trioba.

NEW YORK. Singero kom- panija pradėjo čia statyti triobą, kuri išėjus garsaus Eifelio bokšto Paryžiu, bus augščiausia trioba ant svieto. Bokštas augščiausios bažny- čios Kolonijoj turi tik 515 pėdų, Washingtono kolium- na Washingtono 555 pėdų, o dobar budavojame Singero kompanijos trioba turės 593 pėdas. Vien Eifelio bokš- tas, turintis 1000 pėdų augš- čio, bus už tą triobą augštes- nis.

Explozijos.

CANNEMBURG, PA. Hazel anglių kastynės explodavo parakas. Explozijos 7 dar- bininkai likosi sunkiai sužeis- ti, du sužeisti mirtinai.

TRINIDAD, COL. 22 mylios nuo čia, kastynės „Colorado Fuel ant Iron Company“ at- sitiko baisi eksplozija, kurios 22 darbininkai likosi užmuš- ti, o truksta dar kelių darbi- ninkų, su kuriais nežinia, kas atsitiko. Iš olų ištraukė 17 užmuštų. Kada atsitiko ex- plozija, oloj dirbo 40 darbi- ninkų. Tulas jų skaitlius išsigelbėjo per kitus išėj- mus.

Gaisrai.

NEW YORK. Ant West 2 str., Coney Island, siautė gaisras, kuris išnaikino ke- lias triobas. Ugnyje prau- vo teipgi keturios ypatos.

Nelaimės ant geležinkelio.

SPRINGFIELD, ILL. Netoli nuo čia, ant Wabash geležin- lio, išsoko iš rėlių geležinke- lio trukas. Prie to penkios ypatos likosi sužeistos.

Is DARBO LAUKO.

NEW YORK. Kietų an- glių kastynių savininkai at- metė užmanymą kalkanasių unios pavesti užgimtus tarp darbdavių ir darbininkų ne- sutikimus išrisimui santaikos sado.

IRWIN, PA. Nr. 2 Edna kastynių darbininkai buvo štraikų pakelė. Mat kompa- nija uždraudė čia atgabenti alų ir suėmė du gabenančių alų agentus. Kompanija sa- vo uždraudimą panaikino ir darbininkai sugrįžo prie dar- bo.

VANDERBILT, PA. Darbai čia eina gerai ir iš kitur pri- buvę darbininkai greitai gau- na darbą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Is Chicago, Ill.

22 d. balandžio atsibuvo J. Redavičiaus salėje visuotinas susirinkimas revoliucijos nau- dai. Susirinkimą surengė Dr. V. Kudirkos Giesminin- kų draugystė. Dr-tė buvo pirma nutarus daryti koncer- tą ir balių, vienok paskui nu- tarė parengti abelną susirin- kimą. Žmonių buvo pilna salė. Paaikškinus Dr-tės pre- zidentui, p. Damijonaičiui, tikslą susirinkimo, išėjo pir- miausia kalbėtojas p. A. Ra- manauckas. Kalbėtojas la- biausiai kiludė čianykščių

lietuvių gyvenimą; priminė, kad jaunimas jau su vis ne- paiso lietuviystės, greit ame- rikonizuoja. Nupelkė Chi- cagos jaunimą, kuris vien- tesivalkioja gatvėmis ar ant balių, o dainavime visai ne- silavina, nes mat Dr-tės cho- re daugiausiai dainuoja mo- terys, kurios turi jau namus apžiūrėti, o jaunų merginų labai mažai yra, joms mat ki- toki idealai galvoj sukasi ne- gu lavinimui dalioj. Istiesų gaila, kad jaunimas eina ve- zio keliu! Po kalbai daina- vo Dr-tės choras šventąjį lai- svės dainą „Marselietę“. De- klamavo „Dirbk ir melskis“ M. Kabašinskiutė. P. F. Eismantas išaiškino teipgi naudą mokslo ir skatino šelpiti tėvynę. Sofija Lau- kiutė deklamavo „Dieną dir- bu, naktįj vaitoju.“ P. J. Varkala, aiškioj, karstoj kal- boj perstatė vargą, prispa- dimą tėvynės, kurioj dabar du priešai kaujasi — pirm- zengstė ir atgailevystė. Aiškino revoliucinį judėjimą Lietuvoj, teipgi, pasirė- damas ant istorijos, žmonių prispaudimą ir ant galo pridū- rė, kad L.S.D.P. kovoja už Lie- tuvos laisvę, už gerovę. Dabar jau nelaikas kovoti raštais, žodžiu, bet reikia kovoti ginklu, užtai ir ragino, kad kuolabiausiai tėvynę šelptu- me; mūsų broliams, seserims duotume ginklus, o jie jau pats atsigins nuo priešų.

P. Zagaras, atstovas L.S.D. išaiškino visą draugijinį gy- venimą žmonių, iš kur ir kaip kilo turčiai ir vergai, kas pagimdė vergiją, bau- dziaų ir dabartinį despotizmą ir kapitalizmą. Kalbėto- jas pervedė žmogų per visus jo besivystymo laipsnius ir priėjė prie dabartinio surė- dymo, nurodė jo blogumus, jo netikumą. Išaiškino visą revoliucinį judėjimą Rois- joj, o ypatingai Lietuvoj. Aiškino teipgi dabarti- nį gyvenimą Lietuvoj. Ant galo nupelkė Amerikos lietu- vius, kad jie labiau ant balių ar kitur eina, bet ne ant to- kių susirinkimų.

Po antrai deklamacijai M. Kabašinskiutės kalbėjo Dr. Graičūnas, kuris pasiėmė sau už temą Christaus gyve- nimą. Kalbėtojas aiškino, jog Judošius neužligo liks šventu apšauktu, nes be jo nebutų svetlas išganytas bu- vęs. Christus vien, su pagel- ga Judošiaus, galėjo atlikti visokius didžiū miterius, nes Judošius turėjo daug pinigų ir gėlbėjo Christui kur- kas labiau negu kiti visi jo mokiniai. — Ant galo Dr-tės choras uždainavo „Tėvynė“.

Abelnai kalbos, o ypating- ai deklamacijos ir dainos, labai publikai patiko. De- klamacijos kankurių širdis teip sujūdino, kad net ver- kė. Aukų iš viso surinkta \$19.92. Nuo šitų atsitrau- kia \$3.00 ant salės nusamyd- mo, kitus kaštus Dr-tė pane- ša, tokiu būdu lieka \$16.92. Salė buvo suderėta už \$5.00, bet p. T. Radavičius \$2.00 nuleido, už ką jam širdingą ačiū vardan Dr-tės ištariu. Teipgi ištariu vardan Dr-tės širdingą ačiū visiems kalbė- tams ir deklamatorėms. Visas aukas, \$17.00, pasiun- čiau tiesiog L. S. D. P. Euro- pan.

J. Ilgaudas.

Is Melrose Park, Ill. Čianykščiai lietuvių skęsta tamsybėse. Čianykščiai dar- bininkai ne atskiria išnaudo- jimo nuo geradėjystės, gero nuo pikto. Vyskupo agen- tai tuziniais pereina, kolek- tuodami pinigus ant visokių mums svetimų reikalų: ant

bažnyčių, klebonijų, kapinių ir kitokių vyskupų biznių ir mūsų lietuvių visiems gau- siai dovanas neša. Už tas do- vanas kartais, nuvažiavę į bažnyčią, gauna nuo polici- stų su knipeliu per galvą ar- ba ir revolverio kulka. Už- tai revoliucijos naudai, su- šelpimui mūsų locnų reikalų laikraščiuose beveik ne buvo pagarsintų aukų nuo čia- nykščių lietuvių; sudėta vos du sykiu po porą doliarų ir tas dar neapsiėjo be barnių ir valdų. Balių rodė čia ne- truksta, bat iš tokių balių mūsų tautai nėra naudos, vien buvę ant baliaus eina namon su tuščiais kišenais, ardami su nosimis ulčias.

Porą mėnesių atgal vienas girtas lietuvis nupuolė nuo trepų ir nusilaužė sprandą. Reikėjo kolekтуoti ant palai- dojimo kuno.

Yra čia teipgi lietuviška tautiška pašelpinė draugystė, kuriai teipgi labiau rupi ba- liai negu tautiški reikalai. Ridikas.

Is Gallitzin, Pa.

Lietuvių yra čia 7 apšvie- dusių poros ir 18 pavienių. Laikraštis skaito, rodosi, tris to skaitilias daly, nes ateina čia 7 laikraščiai. Svie- tiškus raštus skaito, rodosi, penki. Bet mes visgi negalime girtiesi apšvietimu, gal mes žemiau stovime už lietuvių dau- gelio kitų vietų. Ne tik kad čianykščiai lietuvių nepažį- sta krašto tiesų, bet mažai su- sipažinę ir su katalikišku ti- kėjimu, kuom teip gėrisi mu- sų dievočiai. Tie dievotieji sutvėrimai čia organizuoja panašią į maskoliškų biuro- kratų sutvėrtą juodaų simti- nių ir daug galvas, kur nors patikę jų išmislytą bedievį, taigi tokius, kurie negarbina tų dievotųjų. Pernai rudenyj apdaužė, pagavę vieną ant gatvės, o kad tas ne daug kaštavo, tai jie šmet per- vėlykas, pagavę vieną iš tų išmislytų bedievių, teip ap- daužė, kad jį reikėjo gabenti į ligonbutį, o tuos tris, ką mušė, nugabeno į paviečio kalėjimą. Šerifas atsisakė priimt kauciją, atseis todėl jiems belangęj tupėti iki proai. Teip mat supranta tikėjimą mūsų dievočiai! Jei- gu tokiam pasakai, kad blo- gai besielgdamos, ne pateks į dangų, tai atsako, jog eina prie išpažinties, kunigas nuo- dėmes atleidią, todėl į dah- gų ir blogai gyvendamas gali patekti.

S. Sa.

Is Easton, Pa. Musų broliai, bent jų da- lis, dar vis sapnuoja, ar gali- ma but be eary gyventi ir nežino į katrą pusę krypti. Laisvė miela visiems, bet ei- ti prieš carą, ar aukauti su šelpimui su juom kariaujan- čių daugelis laiko už baltą nuodėmę. Apie nieko ne- skaitančius ir per tai nieko neišmanančius ne minėsiu. Bet tarp mus yra daug su- lenkėjusių, laiknčių savę bajorais, bet ir tie mūsų tautiškų reikalų nenori su- prasti, nors tarp tų yra ir gana apšviesti, kuriems pri- derėtų turėti daugiau tėvy- nės meilės. Prie jų mat ne- prisigriebia atsisaukimai mu- sų partijų, jie bijosi į rankas paimti lietuvišką laikraštį, stengiasi kenkti lietuvių rei- kalams.

Seniau čia susitvėręs Rev. Šelp. Kom. tebesilaiko. Nors jo neremia broliai, bet jis visgi atlieka savo užduotį ir darbuosis, kol mūsų tėvynę reikalaus pagalbos. Gruo- dzio mėnesį į komiteto ran- kas pateko \$5.78; atitaukus 10c, persiuntimo kaštų, \$5.68 siunčiame Centr. Rev. Šelp.

Kom. išdėdinti. Dvi dalį pinigų skiriame socialdemokratų partijai, o vieną dalį demokratų partijai (aukautojų pravarde jau pirmą buvo pagarsintos. Rd.).

Aukavusiems, vardu kovojančių, ištariam širdingą aciu. J. Kriščiukas.

Iš Shenandoah, Pa.

Čianykščiai lietuviai snaudžia, mažai jiems rūpi mūsų brolių ir seserų persekiojami tėvynės terono caro ir jo žiaurių tarnų. Iš čia buvo labai mažai aukų sušelpimui kovojančių už tėvynės laisvę. Užstojų štraikams anglių kastynėse, esant daug liūso laiko, daugelis vaikščioja su išpustomis akimis, mautukia alutį per dienas, garbinami carą. Negana, kad pasigėrę, karčiamose daužosi, bet kapojasi su lazdomis ir ant gatvių; policistai pulkus varo paskui į šaltą, kur už nakvynę brangiai reikia mokėti.

1 d. balandžio „Draugystė Lietuvos Sunų“ turėjo mėnesinį susirinkimą. Kaziūnas užmanė išdėdinti paaukauti kiek sušelpimui revoliucijos Lietuvoje. Užmanymas tas tarpe carbernių sukėlė tokią riksmą, kokio negalima išgirsti civilizuočių žmonių susirinkimuose: jie rėkė, kad Lietuvoje revoliucijos nėra. Ant laimės, carbernių radosi maziau (taigi išpuola, kad nėra taip blogai, kaip korespondentas aprašo. Rd.) ir nutarta iš draugystės išdėdinti paskirti 25 dol. sušelpimui revoliucijos Lietuvoje.

Tą pačią dieną turėjo susirinkimą 23 kuopa Susiv. Liet. Amerikoje. Vakrina užmanė vėl paaukauti išdėdinti sušelpimui revoliucijos Lietuvoje (pirma jau kuopa aukavo 25 dol.). Likosi paskirti 25 dol. Carberniai ir čia kėlė riksmą, kad nereikia mėti pinigų tiems nedorėliams, razbaininkams. Gerai, girdi, caras daro, kad tuos niekus gaudo.

Shenandoryje yra visokių draugystių ir jos neva lietuviškos, bet jų sanariai kaip numirę, ne pasirodo su aukoms sušelpimui brolių tėvynės, arba ir vietinių tautiškų reikalų. Apart statymo bažnyčių, palaikymo salonių, mokėjimo už nakvynę belangė, nieks jiems daugiau nerūpi.

Socialistų Draugas.

Iš Schenectady, N. Y.

Ilgai snaudėm tautiškai, dabar sujudo ir schenectadiečiai lietuviai. Yra čia lietuvių pusėtinai būrelis: apie 300 ypatų, turim net savo draugystę savitarpinės pasėlos, bet apie tautiškų reikalų mes iki šiol nesirūpinome.

Teisybė, dang mes nepadarėm, bet krutinėse čianykščių lietuvių neužgeso meilė tėvynės, reikia tik vienyti visiems vieną kuopą. Už pradžia mūsų pabudimo galime skaityti šeimą Philadelphijoj. Kaip nori, tegul kritikuoja tą susivaižiavimą tie, kurie laiko už savo pareigą šmeižt viską, kas ne jų padaryta, bet mes patys atjauciame pasekmes to seimui, ir tikime, kad daug yra panašių mums, kurie, ačiū tam susivaižiavimui, pabudo iš miego. Tas yra svarbiausias. Trumpam laike pasirūpinus kelioms ypatoms, mes jau įvykdėm du tautiškų susirinkimų. Apie pirmą savo laike buvo minėta.

25 d. kovo susirinko schenectadiečiai tam tikslui pasamdyto salę paklausyt prkalbų apie reikalus ir dabartinį padėjimą Lietuvoje.

Kalbėtojas buvo draugai:

Ant. Gudžinskas, J. Semis, A. Čiaukas, B. Čiaukas ir B. Balėvičia iš Amsterdamo, N. Y. Pirmutiniai du pasakojo istoriją Lietuvos nuo XII šimtmečio iki šiai dienai; A. Čiaukas apie šiandienines skriaudas ir prispaudimus, kokius kenčia broliai Lietuvoje. B. Čiaukas ragino prie apsišvietimo ir vienyjimosi; B. Balėvičia apie priežastis judėjimų ir maitų abelnei, o pas mus Lietuvoje ypatingai, ir apie svarbiausius mūsų tautiškų reikalus. Tarpe prakalbų mergaitės: Pranė Sagačiukė ir Mariuka Gaskiutė, abidvi iš Amsterdamo, labai gražiai deklamavo eiles. Žmonės buvo užganėdinti, ką išreiškė delnų plojimais. Deklamacijos mergaičių visiems patiko, ypač, kad daugelis da ne buvo girdėję deklamacijų.

Užmanius paaukauti sušelpimui mūsų brangios tėvynės, sumetė tuojau \$41.17. Ant pereinoto susirinkimo buvo paaukauta \$33.50. Apart to, draugai A. Gudžinskas ir Kunevičia, perėję per stubas, surinko \$38.75. Iš viso pasidarė \$114.00, kuriuos, su lyg noro aukautojų, siunčiam išdėdinti C. K. Š. R. ir paskiriam lygiai partijoms kovojančioms už laisvę Lietuvoje. Apart to, užmanyta suvert draugystę savitarpinio apsivietimo ir platinimo tautiškų susipratimo, kas, turim viltį, neužilgio įvyks.

Neseniai Amsterdame buvo toks susirinkimas su prakalbomis ir deklamacijomis; aukų buvo surinkta \$57.00, jos jau pasiųstos išdėdinti. Širdis džiaugiasi, matant ir girdint, kaip mūsų broliai visur pradeda darbuotis. Tik ne meskim teip gražiai pradėto darbo: suvienykim savo norus ir rūpesčius, varykim toliaus pradėtą labai tėvynės darbą, kvieskim viena kitą, o teip besidarbuodami, greitai rinkime vaisius mūsų darbo. Lai gyvuoja laisva mūsų tėvynė Lietuva!

Aukų rinkėjas.

Iš Gardner, Mas.

Darbai eina čia pusėtinai. Čianykščiai lietuviai po senovei miega. Mažai yra atjauciančių vargus tėvynės brolių, yra net toki, kurie niekina tuos, kurie kovoja su caro valdžioms už visų lietuvių tiesas ir tėvynės laisvę.

Pereituose metuose susitvėrė lietuviška pašelpinė Šv. Petro ir Povilo draugystė, ji žadėjo rūpintis ir apie tautiškų mūsų reikalus, bet iki šiol su tautiškais darbais ne pasirodė. Svarbiausi darbai ant susirinkimų — tai rinkti vis naujus viršininkus. Turbut, draugystė ne turi tiek sanarių, kiek per tuos 9 mėnesius nuo jos susitvėrimo perleido viršininkų. Skaitlius draugystės sanarių mažinasi. Ant pereinoto susirinkimo pasitraukė 8 sanariai, ant sekantio susirinkimo pasitraukė vėl keli. Nuo 1 d. gegužės bus laisniai ant salonių, tai reiks alų mauti. Vietoj pasitraukusių sanarių nauji neprisirašo.

3 d. balandžio iš Bostono atvažiavo, neva išklausti išpasindies, kun. Gricius, bet pasirodė, kad jo tikras mietis yra — nuo čianykščių lietuvių pasipelnyti, surinkti kuo daugiausiai pinigų. Pirmą rinkdavo nuo žmonių pinigų su krepšiu, šimet liepė visiems ateiti ir užrašyti pravardes ir kiek duoda. Matį krepšį kartais imeta kaip kas nikeli, o į ranką nebruks mažiau kaip dollarį ir dagi įeigu pravardę bus užrašyta.

Mat mūsų žmonelės labai kunigų nesigaili sunkiai

uždribtų pinigų, bet galiausiai ant naudos mūsų tautos, taigi galia jiems ką nors aukauti nandai milijonų brolių ir seserų. Kągi daryt, kad mūsų lietuviai toki keislią tiesiog nedorą turi savo pareigų supratimą!

Nebuvas.

Iš Baldwinville, Mas.

Darbai eina pusėtinai, bet uždarbiai čia maži.

Lietuvių yra pusėtinai būrelis, bet gerų tautiečių, remiančių tautiškų reikalus, nėra; laikraščių ir knygų ne skaito, todėl ir supratimas jų ne gali pasikelti. Dirba už mažą mokestį, negerai maitinasi, stubose gyvena ne sveikai, prisigrudę po dešimtį ir daugiau ypatų, už ką svetimačiai lietuviai nekenčia. Parėję nuo darbo, vakarus praleidžia prie kazyrų, daugiau nieko ne reikia. Tiki į visokias dvasias, raganas, baidyklas; prikalba visokių niekų, kad net juoktiesi reikia.

9 d. balandžio pribuvo čia kun. Jakštys iš Worcesterio išklausti išpažinties, arba, geriau sakant, prisirinkti sau nuo lietuvių daugiau doliarų. Vakare pasakė graudų pamokslą, pirmą lenkiškai, o paskui lietuviškai. Bet pamokslai buvo gana juokinę, buvo tai vien paliepimai nešti kuo daugiausiai pinigų, nes už juos žmonės užpelnys daug, o kas ne duoda, tas nugarmės į pragarą (ar tik čia nėra mislės iškreipimo? Rd.). Prisakė ant rytojaus atsiesti pinigų, nes busiant kolekta pašventinimui bažnyčios, bet ne pasakė kokios. Ant rytojaus pinigų kolekta, ašyrs vietinis kunigas. Surinkęs, dalį įsiplė sau, o likusius padėjo prie altoriaus ir laikė iki po pietų. Pirmą, paprastai, surinkęs mūsų kun. pinigus pirmu iš einančiu traukiniu vaziavo. Seniau, kada čia buvo tik 25 lietuviai, tai kunigo Jakščio ne galima budavo įprasyti atvažiuoti, o dabar, kada skaitlius lietuvių priaugo iki 200, tai jis ir neprastas atvažiuoja po du kartu. Matyt mūsų kunigėliui labiau rūpi lietuvių doliarai negu išganymas jų dušų. Šmet, vienok, airių kunigas musiškam pagadino binį, tai ant toliau lietuviškojo vėl negalės išmesti atvažiuoti, kad dušios į pragarą ne nugarmėtų.

Griešninkas.

Iš Eaton, Col.

Čia jau užstojo tikras pavasaris. Pirmą perkunija buvo 8 d. kovo, puolė vasarinis lytus. Žmonės tuojaus išėjo dirvas arti. Žemė šitose aplinkinėse labai derlinga. Yra Coloradoje augsti kalnai, kurių viršūnės sniego užklotos. Vasarą sniegas tirpsta ir duoda vandenį laukams. Mat čia mažai lytaus, tai laukus reikia vasaros laike laistyti. Čia žmonės sodina daugiausiai bulbes ir kviečius sėja, sodina ir burokus cukraus dirbtuvėms. Nuo akerio surenka vidutiniškai po 15 tonų; o už toną moka po 20 dol.

Aplinkinėse yra keli lietuviai. Čiškėvičia ir Belunas gerai veda ūkes ir prisipila nuo laukų bulvių aruodas, kurias žemą gabena į rytus parduoti ir didelių pinigų surenka. Darbininkams čia moka po \$1.25 ant dienos. Yra čia penkiuos cukraus dirbtuvės, dirbančios cukrų ir burokų. Aplink Denver yra apie 30 lietuviškų šeimynų. Visi lietuviai norėtų, kad atsilankytų kada lietuvius kunigas, jie nesigailėtų ir po 5 dol. sudėti tautiečių kunigui. Tarp čianykščių lietuvių yra toki, kurie nuo dvi-

dešimties metų savo tautos kunigo ne matė. Todėl meli, džiame, jeigu kunigas atkaktų kad ir į Omaha, kad arba atsilankytų pas mus, arba kad nors mumų duotų žinią vieną nedėlią pirmą ant ant-rašo:

Petr. Karpus, 235 N. Logan av., Denver, Col.

Iš Burnett, Wash.

Darbai eina čia gerai ir uždarbiai ne prašciausi. Iš kitur pribuvusiam darbas ne sunku gaut. Vasara dabar ir laukuose darbo ne truks: moka 25—30 dol. ant mėnesio. Galima ir locną ukę įsitaisty.

Lietuvių yra čia ne didelis būrelis. Visi sutikime gyvena. Yra čia ir tokių, kurie kiek gali, šelpia už tėvynės laisvę kovojančius brolius. Yra šitose aplinkinėse ir gerų lietuvių amatininkų, kaip antai kriaučių, kurie gerai uždirba ir savo siuvynias turi. Truksta mums viengėrų agitatorių, tai nėra kam prie gero paragyti.

Prisirūdin 6 dol. sušelpimui revoliucijos; paskiriu juos socialdemokratų partijai.

Kalauckas.

Iš Seattle, Wash.

Buvo čia laikomas pusmetinis susirinkimas pirmutinės Washingtono valstijos lietuvių draugystės, D. L. K. Gedimino Dr-tės. Mažas būrelis susirinko, kadangi darbo išsugrįverčia žmonės išskirstyt po yvairias vietas, ypač miškuose, toli nuo Seattle. Bet atlikę draugystės reikalus, nutarėm sušelpť kovojančius už laisvę savo brolius. Kadangi išdėd naujos draugystės dar ne prisilpė, tai nutarėm paaukaut tam mierui pagal išgalę. Sudėjome 5 doliarus. Surinktus pinigų skiriame drąsiai kovojančiai Lietuvoje socialistų partijai. Vardu socialistų partijos, ištariu sirdingą aciu Washingtono lietuvių D. L. K. Gedimino Dr-tei.

A. Kalvaitis.

Iš Renton, Wash.

Dienoj velykų šventės, Rentono lietuviai, susirinkę pas tautietį Aleksandrą Kalvaitį, tarp kitų reikalų, svarstė vargingą padėjimą mūsų brolių, likusių tėvynėje Lietuvoje, kariaujančių ir liejančių kraują už laisvę. Negalėdami kuom kitu pagelbėti, nutarėm sušelpť juos nors pinigais. Sudėjome \$15. Sudėtus pinigų skiriame faktiškai kovojančiai partijai, Lietuvos socialistų revoliucionierių. Pabūrodė, kad Washingtono valstijoje lietuviai, nors jų mažas skaitlis, ir išsimetę po yvairias vietas, turi didelių prisirišimų prie savo brolių, atjaucia tėvynės meilę, išskiriant miestelius Roslyn ir Clealum, Wash., kur yra didžiausias lietuvių skaitlis. Vienok vilimės, kad ir tų brolių širdyse neužgeso tėvynės meilės liepsna, „geistina butų, kad atsirastų ten nors vienas tautietis, galintis pažadinti savo brolius, prikelti iš letargiško miego, ir gal ir tų dviejų miestelių lietuviai pastos gerai. Darbininkais ant tautiškų dirvos ir suteiks pagalbę asaroms ir kraujais apšilęsiai mūsų brangiai tėvynėi Lietuvai. Vardan kariaujančių socialistų su despotišku caru, visiems aukavusiems ištariu širdingą aciu.

A. Kalvaitis.

Prova advokato Jankaus. Per keturias dienas, 4—8 d. balandžio, White Plainse traukėsi prova lietuviško apginėjo Jankaus, apkaltinto, huk provoje. Urbantienės su geležinkelio kompanija, pastatė papirktus liudininkus. Urbantienė mat 1904 m. ant geležinkelio tapo sužeista ir priekurdusi ligonbučiuose, neseniai pasimirė. Prova Urbantienės su kompanija vedė Jankus. Pirmoje provoje sudas Urbantienės prisidijo 5000 dol., bet kompanija apeliavo ir norėdama išlošti provą, apskundė Urbantienės apginėją. Liudininku Urbantienės buvo F. Bagočius, kuris matė atsitikimą. Dabar gi jis, ir nepriigulmingas kunigas Dilionis, stojo liudininkais kompanijos pusėj. Sudėję likosi išrodytas neįstikimumas Dilionio, todėl sudas išteisino Jankų, kuris dabar apskundė kompaniją ant 250.000 dol. Dabar ir Urbantienės prova sudrūtėjo, ji bus antru kartu tirinėjama.

Mūsų inteligentai.

Inteligentų Amerikos lietuviai nedaug turi. Kuone kožnas, kas čia atvyksta, turi pradėti nuo sunkaus darbo, todėl tš, kurie įgavo lietuvoje budami mokslą, nebaisi skubinaisi prie Amerikos pyragų. Ateina čia į jėskodami sau rojus tik nemoksliai, prasti darbininkai; apšviestiesi gi tik iš netyčių į jų tarpą pakliuva. Todėl lietuviškų apšviestųjų Amerikoje yra mažai. Neskaitant kunigų, kurie visą savo išgalę padeda ant to, kad išaiskinti žmonėms baisybes, ypač miškuose, toli nuo Seattle. Bet atlikę draugystės reikalus, nutarėm sušelpť kovojančius už laisvę savo brolius. Kadangi išdėd naujos draugystės dar ne prisilpė, tai nutarėm paaukaut tam mierui pagal išgalę. Sudėjome 5 doliarus. Surinktus pinigų skiriame drąsiai kovojančiai Lietuvoje socialistų partijai. Vardu socialistų partijos, ištariu sirdingą aciu Washingtono lietuvių D. L. K. Gedimino Dr-tei.

Regėjas. Išėjus metams, vaikas gauna diplomą daktarystos ir su džiaugsmu praneša apie tai savo draugams. Pamiršo jis pranešti apie tai tikrai Bočkauckui, kuris jam reikale suteikė \$125.00. Rodosi, lygšiol dar Bočkauckas nežino, ar tas vaikas pabaigė savo mokslą, ar ne. Šią istoriją galima pritaikyti beveik prie kiekvieno mūsų inteligento, pasinaudojusio svetima nugara, kad pasiskinti sau kaštą.

Ar galima tad džiaugtis iš tokių savo inteligentų? — Ne. Reikia rūpintis, kad jų būtų mažiau. Veldmainaut ir apgaudinėt galima išmokti ir be mokyklos, jei kam tas patinka; visuomenė to nenori.

Pittsburgje yra vienas mokslėvis; yra tai jaunas, gana buklus vaikuas; iš visų profesijų geriausiai jam sekėsi kalbininkystė. Per rupestį tautiečio turinio pretenziją, buti kunigu, suėjo jis į pažintį su atstovais prezbiterioniskos bažnyčios, kurie jį užsimanė išleisti ant pamokslininkų. Tuo tarpu ginusam, dė jam kambarius ir jis ten aiskina lietuviams paslaptis biblijos šventos. Pirm pradėjimo skelbti Dievo žodį, jis buvo karštu socialistu; paskui, pamatęs, kaip jis manpats išsireiškė, kad socializmas skelbiant, galima gauti ir supuvusių kiaušinių į pakaušį, perėjo į abazą bažnyjininkų. Bet kad ant svieto nieks staiga ne pasidaro, tai ir jis negalėjo kaip vežys išsinert iš socialisto kailio ir tapti tikru, neunduotu bažnytininku. Juk gi neužsiginsit to, ką tik porą dienų atgal posakė ir neišsivadėsi to, kas tau gerai. Laikydami šito principo, tas vaikuas bando buti vienu ir kitu: socialistams sako, kad tik socializmas žmones išgelbės, o savo biblijos kliausiai, kad tik blaivybė ir pažinimas rašto švento. Žinoma, nemačiusiems to, nesuprantamu yra, kaip iš vienos ir tos pačios bačkos du priešingau sau gėrimu galima pliti; vienok stebuklai visur yra ant svieto ir ypatingai šičia. Tas vaikuas pataiko buti geru darbininku socialistams ir ne mažiau geru jų priešams: — mat jis tuo taikosi, buti, kas ko nori, kad tik už tai užmoka. Girdėjau kad jis tame net teip toli nuėjo, jog iš Pittsburgo važinėjo į New Yorką, kad paliudyti teisime Jankaukui, jog moteris visai nuo ko kito sirgo, ne tapo ant traukinio sužeista....

Rods, toki dalykai nėra naujiena; tokius žmones visi mes sutinkame tankiai ir aš apie tai visai neturėčiau rašinėti; bet dalykas yra tame, kad toki žmonės savo kaltes sumeta ant kitų ir paskui, su pasididžiavimu, sušunka: — ar matai, kaip nekaltai ant manges užpuolei?

Šitas pats vaikuas didelių debesų sukėlė ant vieno seimninko, huk jis, parvažiavęs nuo seimo Philadelphijoje

sienas, pradėjo dirbti prie proso; nepatiko jam prosas ir jis sumanė mokinis: surado sau draugus ir pasiskolino nuo jų pinigų ant mokslo, toliau gi, nuo vieno skolino, kitam skolas mokėjo ir teip varėsi iki paskutinių metų. Čia jo šaltiniai išsekė ir jis, nusiminęs, atvažiavo pas savo draugą į Shenandorį, su kuriuo teipgi nusibastė ir pas išleistoją „Saulės“, T. Bočkaucką, kad pasiguosti jam su savo vargais. Tas žmogus priėmė jį kaip svečią ir daisinojęs, kiek jam truksta, greitai atskaitė \$125.00 ir išleido.

Išėjus metams, vaikas gauna diplomą daktarystos ir su džiaugsmu praneša apie tai savo draugams. Pamiršo jis pranešti apie tai tikrai Bočkauckui, kuris jam reikale suteikė \$125.00. Rodosi, lygšiol dar Bočkauckas nežino, ar tas vaikas pabaigė savo mokslą, ar ne. Šią istoriją galima pritaikyti beveik prie kiekvieno mūsų inteligento, pasinaudojusio svetima nugara, kad pasiskinti sau kaštą.

Ar galima tad džiaugtis iš tokių savo inteligentų? — Ne. Reikia rūpintis, kad jų būtų mažiau. Veldmainaut ir apgaudinėt galima išmokti ir be mokyklos, jei kam tas patinka; visuomenė to nenori.

Pittsburgje yra vienas mokslėvis; yra tai jaunas, gana buklus vaikuas; iš visų profesijų geriausiai jam sekėsi kalbininkystė. Per rupestį tautiečio turinio pretenziją, buti kunigu, suėjo jis į pažintį su atstovais prezbiterioniskos bažnyčios, kurie jį užsimanė išleisti ant pamokslininkų. Tuo tarpu ginusam, dė jam kambarius ir jis ten aiskina lietuviams paslaptis biblijos šventos. Pirm pradėjimo skelbti Dievo žodį, jis buvo karštu socialistu; paskui, pamatęs, kaip jis manpats išsireiškė, kad socializmas skelbiant, galima gauti ir supuvusių kiaušinių į pakaušį, perėjo į abazą bažnyjininkų. Bet kad ant svieto nieks staiga ne pasidaro, tai ir jis negalėjo kaip vežys išsinert iš socialisto kailio ir tapti tikru, neunduotu bažnytininku. Juk gi neužsiginsit to, ką tik porą dienų atgal posakė ir neišsivadėsi to, kas tau gerai. Laikydami šito principo, tas vaikuas bando buti vienu ir kitu: socialistams sako, kad tik socializmas žmones išgelbės, o savo biblijos kliausiai, kad tik blaivybė ir pažinimas rašto švento. Žinoma, nemačiusiems to, nesuprantamu yra, kaip iš vienos ir tos pačios bačkos du priešingau sau gėrimu galima pliti; vienok stebuklai visur yra ant svieto ir ypatingai šičia. Tas vaikuas pataiko buti geru darbininku socialistams ir ne mažiau geru jų priešams: — mat jis tuo taikosi, buti, kas ko nori, kad tik už tai užmoka. Girdėjau kad jis tame net teip toli nuėjo, jog iš Pittsburgo važinėjo į New Yorką, kad paliudyti teisime Jankaukui, jog moteris visai nuo ko kito sirgo, ne tapo ant traukinio sužeista....

Rods, toki dalykai nėra naujiena; tokius žmones visi mes sutinkame tankiai ir aš apie tai visai neturėčiau rašinėti; bet dalykas yra tame, kad toki žmonės savo kaltes sumeta ant kitų ir paskui, su pasididžiavimu, sušunka: — ar matai, kaip nekaltai ant manges užpuolei?

Šitas pats vaikuas didelių debesų sukėlė ant vieno seimninko, huk jis, parvažiavęs nuo seimo Philadelphijoje

je, pripliaupęs, huk B. pinigus išgriebs, kad mušt gaves ir tt.

Ta seimintuką aš pats mačiau po seimui, bet šnekanieko panašaus negirdėjau, dagi jis apsilima duoti kožnam, kas iš jo burnos girdėjo tas šnekas, po \$25; tai jau, rodosi, isto šaltinio geriau semti negu pinigus iš krepšiuo.

Aš šitą paršiau dėlto, kad kiti žinotų, kur yra teisybė ir kad ant toliau nebutų keliama tušti barniai.

J. Laukis.

Patemėjimas.

Perskaicius socialdemokratų atsisaukimą iš kalėjimo, pasidarė labai keista ir graudu. Visame atsisaukimame randu vien kerštą ir stumimą žmonių į brolišką kovą. Vieton raginimo prie vienybės, tai soc-dem. užsimana separatizmu ir net pavargusius ukininkus stato į eiles išnaudotojų žmonių. Kiekvienas iš mūsų pažįsta daugybę ukininkų ir žinome, kad jie toki pat vargieniai kaip ir jų bėnai. Bernas gali nors liuosas iš vietos į vietą pasitraukti, kada ukininkas smilksta visą amžį pririštas prie žemės, apsunktas mokesčiais, be vilties pagerinimo.

Raginimas, kad kaimų darbininkai ir ukininkai pažiurėtų sau į akis kogrėčiausiai ir išmiernuotų savo spēka, labai mislijančiam žmogui irodo keistai, nes čia kurstymu ir pagieža kvėpia. Pažįstame juk visi tamsumo vaisius, kurie atneša biauauriaus darbus. Sunku buvo ukininkui pastatyti triobėsius, bet lengva jo bernui, neužganėdytam ir pakurstytam, pakisti degtuką ir paleisti su dūmais. Matome, pilna yra šiandien judosų ir žmogūdžių, ant nelaimės, iš mūsų pačių lietuvių, tai ką jau sakyti, kada pradės savo teisybės jėskoti. Navatna soc-dem. mislis, kad visi turi knisti žemę, o jau kitur niekur nebus galima eiti. Mes pagal kitų tautų ukę matome, kad kur žmonės gauna geresnius užmokesčius už darbą fabrikuos, ten ir ukininkai priversti brangiaus mokėti. Pas mus kapitalas miega, tai ką tie ukininkai kalti, kad jie patys vos kvėpuoja? Imkime ten, kur galima, bet ne nuo ubago krepšį. Užteks dvarų ir rando žemės, kad apgyvendinti bežemius, o tada nereikės keldinti darbininkus prieš ukininkus. O dar kad mus lietuviai mažai myli ukės darbus. Amerikoje jie velija fabrike dirbti, negu pas ukininką, nors tas ir gerai mokėtų. Lietuviai, turėdamas progą, velyt užsideda karčiamą, negu žemės gabalą perka. Pasirodo, kad mus lietuviams reikia mokintis ne keršto viens prieš kitą, bet sutverti pamatą pagerinimo savo gyvenimo. O kaip mes tą galime atsiekti, kad viens kitam už gerklės kimbame. Reikėtų mums, suvienijus visas pajėgas, stumti valdžią šalin, o mes užsiiman dem., soc-dem. ir ne žinia dar kuom, kuomet mūsų nekaltus žmones kazokai nagaikomis plaka. Soc-dem. per didelę eritį sau užsibriežė ir ekonomiską ir politiską karę. Man rodosi, šiandien pirmą mūsų pareigą išvyti caro valdžią, nežiurint kokios partijos kas, kad tik lietuviai. Juk matome, kad žmonės, nepažindami jokios, partijos stengiasi išvyti caro valdžią. Kada apsidirbsime su caru, tada galėsime kariauti savo tarpe, o kad neturėsime nė armotų, nė savutų, tai lengvesnė bus ko-

va. Sunku šiandien ką išskirti, kad ardoma savo spėkas, o tuomi svarbesnis yra reikalas, kad soc.-dem. kai po partija, rupinasi vien apie savo plėtojimąsi ir apie tuos reikalus — tas ir geras dalykas, — bet šioj valandoj turėtų būti tik viena didelė kruva nuvargintų lietuvių, kurie stengiasi nustumti nuo žemės valdžią nuo savęs. Rodo mus, kaip kuris soc.-dem. išsivadėjęs patriotizmas, bet aš tikiu, kad tai tik nekuri nesubrendę tą platiną, kad jiems vis tiek kokios tautos, kad tik soc.-dem. Tas yra labai klaidingų, nes prancūzai, vokiečiai yra dideli patrijotai, nors jie ir prie soc.-dem. priklausė. Žmogaus prigimtis ir jo budo ypatybės padaro tai, kad jam smagusia primigtam krašte. Kodėl mes turime išsivadėti savo krašto ir kalbos, o pasilikti valkatoms visos pasaulės. Mes su internacijonalu mažai atsielsime. Geriau padarytume, užsibrėžę mažesnę skritulį ir jį atsiektų pilningai. Ir revoliucijoje tai mes lietuvių vis turėsim patys sau gelbėti ir apsiginkluoti, kitosgi tautos turi savo reikalus ir uždavinius, ir nors eisime visi iš vien, tai rusai ir lenkai tokiais visais, mes-gi, tikėdami permainyti savo kailį, galime viską pralošti.

Tai-gi, broliai lietuviai, tešiliauna kerštal, nesikelkime vieni prieš kitus. Daugiau darbo ir pasišventimo, o ne pagyrų ir svajojimų, tuomi labiau, kad šiame sunkiame laike darbo daug reikėtų atlikti, bet ne su partijų reikalais, kada mūsų tėvynę pasiskendusi asarose.

Koza partija šaukiasi pagalbos savo reikalams, bet apie besikankinančius kalėjimuose niekas nemini. Kančiūniamas niekas ir aukų nesučiūnė. Tai-gi tauta išnaudojo jų spėkas, jų pasišventimą, o paskui paspyrė šalim, kad kęstų kančias ir bėdų mirtų. Toks lietuvių pasielgimas išrodo lyg kad tai būtų kapitalistų sistema: — išnaudoj viską, tai tavo užduotis! Turėtų būti mūsų didžiausia pareiga, turėti komitetą — slapta Lietuvoje, ir kitą užrubežyje, kur aukos būtų siunčiamos ne partijoms, bet visai tautai; ne kaip pagalba praplatinimui kokios nors sektos, ar partijos, bet išliuosavimui Lietuvos nuo carizmo sprespaudos. Partijos bus dar laikas, bet revoliucijai, kurią reikėtų remti susivienijus visiems; šiandien keista mūsų revoliucija, kad neturime niekur centro, kur galėtume atsispirti.

Mes, matomai, mažai rupinamės apie žmonių gyvastis, kad vieton gero apmislėjimo ir prisiregimo, stumiame žmones į prapultį, neimiam, kas bus. Matome kaimus, kur keli kazokai gali visus gyventojus sunaikinti, o vienok mes nesistengiame juos broliškai budu traukti į kėtvą ir organizuoti, o su-naudojame laiką agitacijai vien savo partijoms reikalų, o kas blaiviausia, platinimui neapykantos ir plovindos tarp savęs. Tuo keliu eidami, turėsim euklupit. Revoliucija — tai šventas darbas, tegul ji gyvuoja, bet tegul ji buva darbas visų lietuvių, nes mums istorija rodo, kad atlikimui kokio nors perversmo, ar atmainų, reikia visos tautos pajėgų. Kokia nors viena partija, ar tautos dalelė, to negali įvykdyti, jeigu didesnė dalelė ar tai nesupranta to reikalo, ar jam nepritaria. Tai-

gi, nestumkime viens kito nuo švento darbo koliojimais ir šmeizimais ir vietoj jų nepadorių žodžių, apsvaistykime, kaip geriausiai apsiginti nuo didžiausio mus priešo caro, kad mums besidurbojant, ans mūsų neprarytų. Į kovą broliai, tik ne į savitarpinę, o tik su caru!

Žmona.

Švęskim 1mą gegužio.

Amerikos darbininkų partija, „Socialist Party“, sykiu su visos pasaulės darbininkais, pirmą kartą oficiališkai rengiasi iškilmingai apvairščioti terptautišką šventę 1 d. gegužio, ir dėlto atsisaukia į visus darbininkus Suvienytų Valstijų be skirtumo tautos, ne dirbti tą dieną, bet prisidėti prie iškilmingo apvairščiojimo virš minėtos darbininkų šventės.

Chicagoj, apart skaitlingų susirinkimų vakare salėse, dieną bus didelė demonstracija (paroda). Demonstrantai išeis 2 val. po pietų iš žemais paminėtų keturių vietų:

I Skyrius išeis nuo Wosta's Hall, 122 Lake st.

II — nuo 55 N. Clark st.

III — nuo Apollo Hall, kertė 12 ir Blue Island av.

IV — nuo red. čekų laikraščio „Spravedlnost“, kertė 18 ir Loomis str. ir susirinks Douglas Parke.

Draugai darbininkai ir darbininkės Chicagoj! Atminkit, kad 1 d. gegužio visoj pasaulėj nedirbs nė vienas darbininkas, kurio žmogiški jausmai dega! Atminkit, kad darbininkai Rosijos, po drange ir mūsų brangios tėvynės, po kulkoms ir negaikoms kazokų išeis ant gatvių daunodami marseletę! Meskim tą dieną darbą, užmirkim skirtumą tautų, o viso svieto vargdeniai susivienykim po raudoną vėliavą apdarytą mūsų brolių krauju, o galingas šaukamas: šalin despotai, te gyvuoja laisvė ir broliška meilė! te gyvuoja socializmas, — tepakrato supuvusius tronus despotų!

Kiekvienas maloniai bus priimtas eilėse laike demonstracijos. Ant vietos, tai yra Douglas Parke, terp kitko bus prakalbos ir lietuviškoj kalboj

Vakare tą dieną 7 val., lietuviai socialistai parengia mitingą su prakalbomis ir paaiškinimais apie darbininkų šventę 1 dienos gegužio, K. Liaudansko salėje, 3119 South Morgan str., kampas 31 Place.

Atstovas L. S. D. P.

A. Žagaras.

Už Chicago Centro Komitetą L. S. P. A.

A. Petraitis.

Atsakymas S. L. A. sanariui.

Tilpusi Nr. 16 „Lietuvos“ korespondencija iš Chicago, tulo S. L. A. sanario, kamtram, matyt, nerupė gerovė visuomenės, jis ne bando jai suteikti teisingas žinias, bet vien nori įželsi 36tos kuopos sandarbininkus, ir duoti medegą S. L. A. priešams, kovą Chicagoj netruksta dėl nesupratimo, kas yra tas Susivienijimas Liet. Am. Gal minėtas S. L. A. sanarys dar jaunas ir mažai susipažinęs su reikalais, jeigu stengiasi niekinti kuopos viršininkus už nepritarimą pakeltam užmanymui politiško seimo. Jeigu S. L. A. sanarys pažįsta parlamentarišką tiesą, tai tegul pats atsako, ar galėjo kuopos komitetas su koliais sanariais patvirtinti įnešimą? Ar negalėjo pakelti tą klausymą, kada buvo sanarių pilna salė, bet ne tasyk, kada

baigėsi susirinkimas ir nė dešimtos dalies sanarių neliko salėje! S. L. A. sanarys sako, kad kilo toks reikavimas, kaip Babilionijos bokštą statant, bet keno tai kaltė, ar kuopos komiteto, ar sanarių? Man rodos, kad vos 3 ar 4 sanariai reikavo, prie jų buvo ir S. L. A. sanarys, suprantas parlamentarišką tiesą! Prezidentas, kaipo tvarkos vedėjas, nenorėjo teip prakiliams S. L. A. sanariams su koliais kalti ir kaktas, kad susilaikytų ir savę valdytų.

Jeigu delegatai išrinkti „wholesale“, arba ne sulgy noro S. L. A. sanario, tai kam nerinkote „retail“, arba kodėl S. L. A. sanarys neįnešė, kad rinkimai būtų slapti? Tuomet gal kiti būtų likę išrinkti ir nebutų reikėję rašyti į laikraštį pasiskundimus ir aimanavimus. Rinkimui, koki jie buvo, nieks iš sanarių nesipriešino, jeigu kam rinkimai išrodė ne praktiškais, negerais, tai reikėjo ant susirinkimo savo rinkimo metodą paduoti; gal susirinkimas būtų priėmęs. Dabar jau po laikui rinkimus taisyti.

Kodėl S. L. A. sanarys, jeigu gėro linki S. L. A., rašydama korespondenciją, ne pasirašo atvirai be prisidengimo, apuokų daug turime, kurie, užlindę už kito pečių, žiūrėdami viena akia, rodo kumščią. Bukime atvirais, kam matome, sakykime atvirai, besipisikali, tasyk galėsimė dvigubai daugiau atsiekti, išvengti ne reikalingų vaidų ir besiniekinimų per laikraščius.

S. L. A. 36tos kuopos prezidentas,

M. J. Damijonaitis.

Atsakymas p. A. Bernotui.

P. A. Bernotas neteisingai manę prieš visuomenę apšmeizė. P. A. B. sako, buk aš noriu tapti vienvaldžiu 30 draugysčių, varde jų buk keisliis ykylus balsavau. Prašau P. A. B. parodyti, kada, ir kokiame laikraštį aš balsavau, arba rašiau varde 30 draugysčių? Aš to nedariau. Malonėčiau aš tą raštą matyti. P. A. B. sako, buk aš nebuvau delegatu tų 30 draugysčių, kurios susivienijo prieš seimą Philadelphiaj. P. A. B. dar nėra metai kaip Philadelphiaj, į jokią draugystę nepriguli, tai iš kur gali žinoti, ar aš esu delegatu ar ne? Pats te nusienu pas V. Daukšį, seimo sekretorių, gali rasti ant mandato, kad aš buvau delegatu L. Laisvamanių Susivienijimo kuopos. Toliau p. A. B. sako, buk aš, atsiekydamas iš L. S. P. A., nustojuo būti jos delegatu. Bet aš ne dalyvavau seime kaipo delegatas L. S. P. A. Ant galo p. A. B. sako, kad L. S. P. A. sanariai visi pilno proto ir patį gali balsuoti be Butkaus pagalbos. Apie sanarių protą ne mano reikalas kalbėti. Todėl meldžiu parodyti, kame aš L. S. P. A. sanarius niekinau, arba už juos balsavau? Kodėl p. Bernotas, neteisębę rašydamas, dar socialistų partiją minavoja. P. Bernotas kalba apie sudėtus centus kelionei delegatų ir terptautišką kongresą, bet tada jis dar Lietuvoj tebebuvo (nėra reikalo čia būti, kadangi jis ir atsiliepa ne savo, bet L. S. D. P. kuopos vardu, tai ir atsakymą reikia duoti ne Bernotui, bet kuopai. Rd.), kada tas buvo veikta. Čia parodysiu, kas man davė tiesą balsuoti, tik tai ne vardu 30 lietuviškų draugysčių. Kada atsirado kankintiniai už Lietuvos laisvę, aš juos šelpiau, rėmiau tai centu, tai darbu, sulgy savo išgalas.

1900 m. raginau visuomenę tai ant prakalbų, tai ant susirinkimų, kad būtų ant mėsos norą po ilc. ant tautiškių reikalų, bet neradau pritarėjų. 1903 m. ant L. Socialistų kuopos susirinkimo pakeliamą vėliavą klausymą. Čia man pritarė ir aprinko manę ir p. J. O. Širvydą atsisaukti į visas draugystes, kad kiekvienas sanarių aukautų po 1c. ant mėnesio ant tautiškių reikalų. Mes atlinkėme Dr. stę Sv. Antano. Paaiškiaus mirė, nors buvo priešų, bet didesnė dalis pritarė. P. J. O. Širvydą, pamatęs, kad ir čia yra priešai, atsisakė nuo to darbo, tai aš vienas atlinkiau draugystes ir sekandios pritarė ir paaukavo: Sv. Antano Dr. tē \$5.82, Sv. Juozapo Dr. tē \$2.33, Algirdo Dr. tē \$6.29, Vaitauto Dr. tē \$6.32, P. Armino Dr. tē \$4.53, Lietuvos Dr. tē \$1.40, N. Kliubas 36c., knopa L. Socialistų \$1.85, nuo Siuvely pikniko \$3.00. Sykiu \$31.90.

Aš pakviečiau minėtų draugysčių po vieną sanarį ir susirinkę, padalinom tas aukas sekandiai: kankintiniams \$10.00, „Aušros“ Dr. tē \$10.00, delegatui į terptautišką kongresą \$10.00, Vistaliui \$1.90. Pinigus pasiunčiau „Lietuvos“ redakcijai. Pakvituoja nr. 35 „Lietuvos“ 1903 m., „Vienybė“ pakvietus balsuoti apie likimą delegatui sudėtų pinigų, 18 d. gruodžio 1905 m. pakviečiau tuos pačius vyrus: nuo Sv. Antano Dr. tē — Danelevičia, nuo Sv. Juozapo Dr. tē — Matulį, nuo Algirdo Dr. tē — Linauską, nuo Vaitauto Dr. tē — Lukosevičią, nuo P. Armino Dr. tē — Gustaitį, nuo Lietuvos Dr. tē — Banevičią, nuo N. Kliubo — Sungailą. Susirinkę, nutarė paskirti pusiau: Social Demokratams ir Demokratams, aš jų nutarimą ir išpildžiau, pagarsinau balsavimą „Lietuvoj“. Tai-gi, nepasirodžiau vienvaldžiu, kaip p. A. B. sako, tik išpildžiau nutarimą ir tai ne vardu 30 draugysčių, tik tai vardu 7 draugysčių. Argi p. A. B. negali suprasti, kad tokios polemikos ir be pamato užsiuolimai ypatų nenaudingi, žemina tik laikraščius? Jeigu p. Bernotas turi prieš manę ką, gali pareikalauti išsisteisimo ant delegatų susirinkimo, kuris atsilbuva kas 4 nedėlią mėnesio. Vietoj tuosčių polemikų, ar negeriau p. A. Bernotas padarytų, jeigu užsimtų aukų rinkimų, kaip aš kad darau?

J. Butkus.

Atitaisymas klaidos.

„Lietuvos“, nr. 16 šių metų, pagarsinta buvo, kad J. A. L. P. Kliubas iš Chicago, nusiuntė 30 dollarų, vietoj pažadėtų 50 dol. Yra tai klaida: kiek Kliubas pažadėjo, tiek ir nusiuntė, bet C. K. R. Š. sekretorius paėmė Vyrų Draugiską Kliubą, kuris siuntė 30 dollarų iš Chicago ir uždėjo kitą vardą.

Komitetas.

Susirinkimai.

Subatojė, 28 d. balandžio, 1906 m., 7 valandą vakare, Kensington'ėj apkalbėjimui revoliucijos judėjimo Lietuvoj, atsilbės dideles susirinkimas su prakalboms, Verdi salėje, 2470 Kensington av.

Nedėlioje, 29 d. balandžio, 1906 m., 2 valandą po pietų, South Chicagoj teipgi atsilbus didelis susirinkimas su prakalboms, F. Arsauskio salėje, 8756 Houston av.

Už Centr. L.S.P.A. atstovą A. Petraitis.

ŽVĖRYS IR ŽMOGUS.

Pagal Schmel'į.

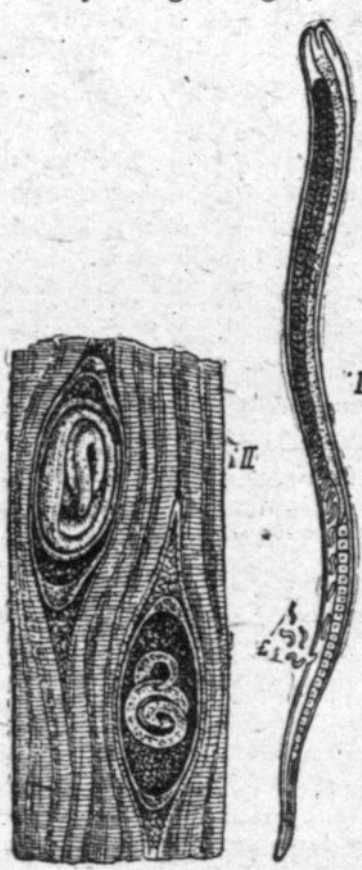
Priešų sliekai turi labai daug: ant paviršiaus juos gauda paukščiai, po žeme — kirmiai.

Didelė turi 20 centimetrų arba 8 colių ilgio.

Didelė gyvena prėskuose vandenyse. Todėl parva jos, paprastai, žalsvai ruda, atskanti parvai dugno.

Didelės minta krauju ir syvais kitų gyvūnų. Ant prysakinio ir užpakalinio kuno galo turi prisidūlimo puseles. Su pagalbatų puselių dieles prisidūlimia prie kuno savo aukos. Ant dugno pirmutinės puselės yra trikampis snukutis. Nasruose yra trys iškarbuti žandeliai. Jais didelė praduria savo aukos odą ir čiulbia kraują. Prie to žarnos teip prisipildo krauju, kad visas didelės kunas išsiūčia. Pričiulbusi kraują, didelė gali paskui gana ilgą laiką apsieiti be maisto. Iš dielių seniau naudojosi daktarai ir daug jų sunaudojavo, per tai ir dieles tyčia augindavo, daugelį vietų buvo parengtos specialios augyklos. Seniau daktarai, nuleidimui pagedusio kraujo žmonėms prileisdavo dieles, dabar jau tos metodos laikosi senesnieji daktarai Maskolijoj, kitur iš dielių mažai naudojasi, per tai ir parengtos augyklos neužsimoka, jas atsiejo apieisti.

Trichinai, Raumenyse kiauinių, žiurkių ir tulų kitų žvėrių kartais buva mažytės, turinčios vos vieną milimetrą ilgio kirmėlaitės, apsiautos kalkiniu tinkleliu. Tai užmazgos trichinų. Jeigu žmogus, arba koks

I. Suaugęs trichinas, gimantis gyvus vaikus (I). II. Užmazgos trichinų, apsiautos kalkiniais tinkleliais, žvėrių raumenyse.

iš augščiau paminėtų žvėrių praryja mėsą su trichinų užmazgomis, tuos kalkinius tinklelius sutarpina pilvo syvai. Paliuoguti kirmėlėliai patenka į laibąją žarną, ten išauga iki 3 milimetrų ilgio, praduria žarną, gimdo daug gyvų vaikų (I) ir greitai gaista. Tuos gyvus trichinų vaikus neša kraują ir jie patenka į raumenis. Čia jie apsisistoja, minta medegoms tveriančioms raumenis ir apsidengia kalkiniu tinkleliu. Teip apsidengusios, trichinų užmazgos gali išbūti per ilgą laiką, negaista.

Išsiplatinus trichinų užmazgomis po kūną, žmogus arba žvėris, kurio kūne išsiplatinę, sunkiai apserga, liga tankiai pasibaigia mirčia. Todėl tai visuose civilizuotose kraštuose daktarai prižiūri skerdžiamas kiaules, kadangi turinčios trichinus, joms užkrečia žmonis.

Askarida. Žarnose žmonių, ypač gi vaikų, gyvena parazitiskās sliekas askarida vadinamas. Jis turi 40 centimetrų arba 15 colių ilgio.

Vaikų kirmėlės. Tiesioje žarnoje vaikų tankiai pasitaiko mažos kirmėlaitės, vadinamos vaikų kirmėlėmis.

Soliteras gyvena plonoje žmonių žarnoje. Mažytis soliterų kiaušinėliai išeina iš žarnos drange su žmogaus išmetoms. Kiaulės, šandčios tas išmetas, su joms suėda ir soliterų kiaušinius. Kiaulės pilve, uždengiant kiaušinėlių plėvę sutirpsta ir esanti tokia kiaušinėlių išauga (k) pasiliuosuoja (2). Ji pereina į žarną, praduria jos plėvę ir patenka į kitą kiaušės kuno dalį ir ten pasilieka. Išpalengvo persikeičia į puselę žirnio, kartais net pupos didumo solitero puseles vadinamas fumais arba pusliniais sliekais. Siena puselės vienoj vietoj įlinkusi į vidurį (3, 2). Jeigu su tokiomis solitero užmazgomis paskersti kiaušė ir jeigu žmogus suvalgys nevirtą, bet žalią ar ruktą mėsą, turinčią užmazgą, tai ji jo pilve išsivysto, užauga, patenka į žarną su valgia.

Žmogaus pilve puselė sutirpsta. Krepšelis išsiverčia kaip pirštines pirštas (4), perėina į laibąją žarną ir mažais vašeliais (6, H) prisikabina prie žarnos puslės; prisikabinę padeda dar keturias prisidūlimo puseles (6, S). Krepšelis stojasi solitero galva. Prie užpakalinio galo pasidaro apvali grabutė; tokiu būdu apsiuvinioja pirmutinis solitero sanarėlis, sujungtas su galva. Paskui tas pats pasidaro, taigi apsiuvinioja antras sanarėlis, paskui trečias ir teip toliau. Iš palengvo pasidaro čia eilė sanarėlių, turinti ilgio 2—3 metrų arba apie 14 sieksnio, tveriančių suaugusio solitero kūną.

Laikui bėgant, paskutinis sanarėlis su visu atsidalina nuo kuno ir drange su žmogaus išmetoms išeina laukan. Bet vietoj išmetų, ant galvutės tveriasi nauji, jų buva tukstantis ir daugiau. Išmesti laukan nuokę sanarėliai greitai gaista ir juose esanti kiaušinėliai pasiliuosuoja. Kiekviename sanarėlyj buva iki 500 kiaušinėlių.

1. Solitero kiaušinėlis. K — užmazga (padidinta). 2. Užmazga pasiliuosuojanti iš kiaušinio (padidinta). 3. Pusliniai sliekai arba fumai. 4. Fumas su išvirstu krepšeliu. 5. Suaugęs soliteras. 6. Galva suaugusio solitero. 7b — vašeliai. 8 — prisikabinimo puselės. 7. Dalis solitero sanarėlių.

Apsigyvenęs žmogaus kūne soliteras stabdo žarnų besidarbavimą ir per tai silpnina visą organizmą, kadangi jeigu žarnos ir pilvas negali pervirinti valgio, per mažai maitingų medegų gauna visas kūnas. Todėl, jeigu žmogaus žarnose atsirado soliteras, reikia jį kuogreičiausiai iš ten pašalinti.

Yra gamtoj ir daugiau panašių soliterams sutvėrimų, kokiais galima lengvai užsikrėsti. Vienas iš tokių sliekų, fumų formoj, gyvena kūne ragnotų galvių, kiti kūne žuvių, kaip antai: lydekų, ešerių ir kitų. Kuogreičiausiai iš ten pašalinti. Fumas vieno iš tokių sliekų gyvena smegenose avių ir gimdo avių kvaitulį. Fumas kito gyvena kituose naminiuose gyvuliuose, teipgi kūne žmonių. Todėl geriausiai saugotis, neduoti šunims laizyti veidą arba rankas.

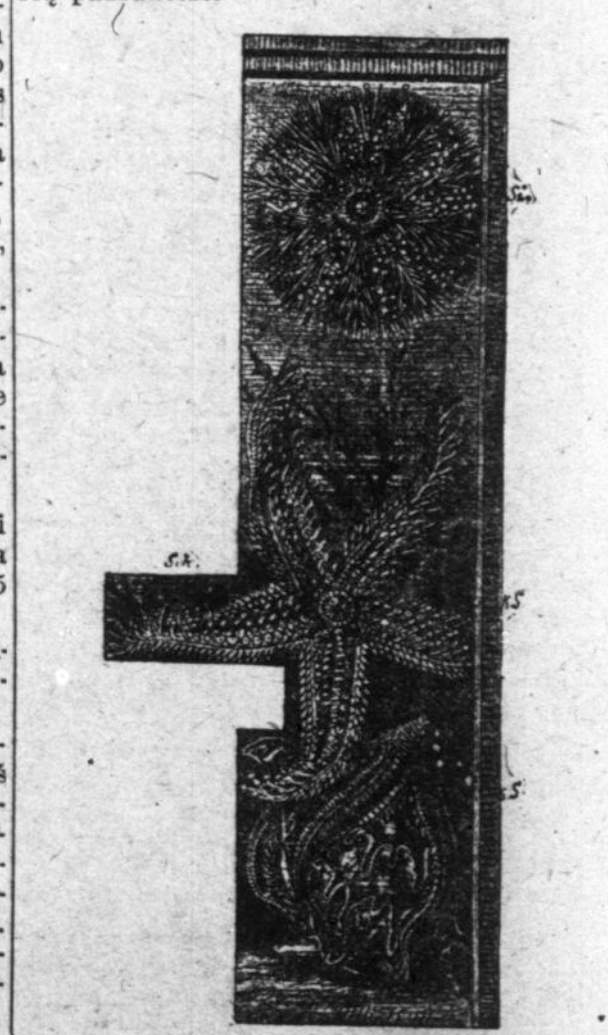
SKYRIUS V.

Akstinodžiai sutvėrimai.

Akstinodžiai sutvėrimai gyvena jūre, kuną turi spinduliuotą, su kietoms dalims odoj, tveriančioms akstinus, kojos prisidūlimiančios.

Jurių žvaigždė turi 10—15 centimetrų arba 4—6 colių diametro.

Jurių žvaigždžių daug yra Europos jurių pakrantėse.

Akstinodžiai sutvėrimai. SI — jurių ežys; KS — jurių žvaigždė, prisidūlimo savo kojomis prie akvėrijaus stiklo. SS — jurių žvaigždė iščiulbianti syvus pagauto moliusko.

Jurių žvaigždė turi penkių kerčių žvaigždės pavidalą, nuo ko jos ir vardas paeina. Parva nevėsada vienokia, buva, pradedant nuo raudonos, geltonos, baigiant tamsiai ruda, net juoda parva. Penki spinduliai, arba kerčios, einančios į visas šalis nuo vidurio, vadinasi rankomis.

Jurių žvaigždžių odoj yra daug kalkinių dalelių, kurios išeina laukan pavidale akstinų arba adataičių, dėl ko šito skyriaus sutvėrimus ir vadina akstinodžiais. Akstinai tie yra atsigynimo ginklai. Kitokių atsigynimo inagių jurių žvaigždės neturi; krūta jos labai palengva, todėl nuo priešų pabėgti negali; todėl šitiems sutvėrimams ypač reikalingi tokie atsigynimo nuo priešų inagių kaip aštrūs akstinai.

Ant apatinės jurių žvaigždžių pusės, išilgai rankų, eina eilės baltų virbalių, einančių nuo nasrų iki rankų galų; ant kiekvienos rankos yra keturios eilės tokių virbalių. Ant galo kiekvieno virbalio yra prisiūlumo puselė. Su pagalba tų puselių jurių žvaigždės prisiūlbia net prie kiekvieno uolų ir prie stiklinių sienų.

Ne sunku patęmyti, kaip dalis tų virbalių kaip atgija: jie ištįsta, pasiilgina visi į vieną pusę, sandariai prisiūlbia prie stiklo, arba prie kitokio daikto, paskui vėl susiriečia ir tokiu būdu visą jurių žvaigždės kūną patraukia kaip su pririštų virvutėlių eile. Tuo jurių žvaigždžių organus vadina prisiūlumo arba ambuliakratiškos kojos.

Jurių žvaigždės kruta labai palengva ir gali pagauti tik arba visai nekrutantis, negalinčios bėgioti sutvėrimus, arba vien krutantis, slenkančius labai palengva. Todėl tai jurių žvaigždės minta prisikabinusiais prie dugno sliekais ir kitokiais stovinčiais ant vietos gyvūnais. Jos apglėbia pagauti su savo rankomis ir prispaudžia prie bedančio snukio ir iš kuno išsiūlbia visus syvus. Išmetę skylę jurių žvaigždės turi kitam, priešingam snukiui kuno gale.

Prie akstinodžių sutvėrimų priguli taipgi:

Jurių ežys. Kunas jo visu savo pavilau ir didumu toks kaip obuolys, aprengtas akstinais, dėl ko ir vadina jį jurių ežiu. Snukis, taip kaip ir jurių žvaigždžių, yra apatinėje kuno dalyje, o išmetimo kanalas — viršutinėje. Terp snukio ir išmetimo kanalo, išilgai viso kuno, eina penkios eilės prisiūlumo kojų. Jurių ežys minta visokiais šėnčiais jūrose augmenijomis.

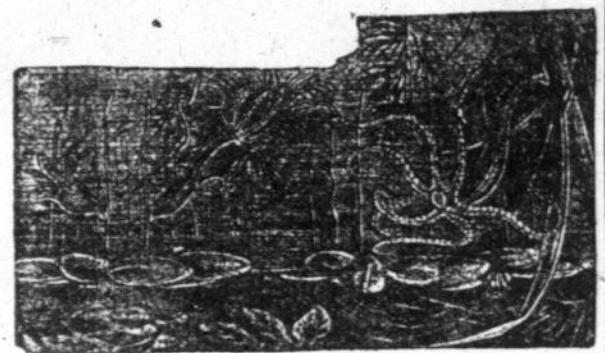
SKYRIUS VI.

Žarnapilvių sutvėrimai.

Kunas jų spinduliuoto sudėjimo, su vienu kuno dale, atsakančia žarnoms ir išnešiojantiems po kūną kraują organams kitų sutvėrimų.

Prėskų vandenų hydra turi 3 centimetrus arba apie 1 colį ilgio.

Prėskų vandenų hydros laikosi paprastai ant lapų apsemtų vandens augmenų arba prie kitokių mirkstančių daiktų, prie kurių prisikabina vienu galu savo cilindriško kuno. Ant kito hydros kuno galo yra 6—12 laibelių kaip plaukai siulelių vadinamų rankomis.

Prėskų vandenų hydra.

1 ir 2 — hydra su žiurkės rankomis. Nr. 2 — turi ant kuno bumburėlį. 3 — su pagautu su ranka vėdo kirminu. Iš šono ant kuno yra gumbas su klausniais.

Jeigu išimti iš vandens hydra, tai kunas jos susiriečia ir išrodą kaip skreplį grumulėlį. Kune hydros nėra nė jokių, jį sutvirtinančių kietų dalių. Todėl hydra gali gyventi tik vandenyje; vanduo palaiko kūną iš visų pusių. Vanduo saugoja minkštą hydros kūną nuo išdžiuvimo.

Hydros minta visokiais smulkiais gyvūnais. Hydros gaudo juos savo useliais. Pagavusi kokį gyvūną savo useliais, hydra per snukutį traukia jį į kuno vidurį. Visi iki šiol aprašyti gyvūnai turi žarnas, išnešiojančius kraują indus ir kitus organus. Hydros gi turi, vietoj tų visų organų, vieną tik skylę apsiaustą cilindriško pavidalo sienoms.

Jeigu hydra turi pakaktinai maisto, tai ant kuno jos pasidaro bumburėlis. Bumburėlis tas auga, ilginasi ir išpalengvo persikeičia į mažą polipą. Ant galo jaunas polipas suvisu atsiskiria nuo motiniško kuno. Toks veisimosi būdas vadinasi bumburiniu. Panašiuose hydros bumburuose tveriasi jų klausniai.

Meduza auralia turi 40 centimetrų arba apie 1½ pėdos diametro.

Medužų kunas minkštas, todėl jos, kaip hydros, gali gyventi tik vandenyje. Permatomas medužų kunas yra melsvos arba rausvos parvos.

Medužos auralios gyvena Europos jūrose. Dasylytėje medužos kuno, jauciamame tokį jau dygėjimą, kaip dasylytėje dilgėlės.

Jauna meduza auralia.

Kunas medužos turi lytsargio pavidalą. Nuo dangčio apačios eina trumpa dudelė, kuri ištįsta ir pereina į keturias rankas.

Rankos tos turi iš kraštų karbelius. Ant dudelės galo yra nasrai vedantį į kuno vidurį.

Sutraukus medužai lytsargio kraštus, šantis vidury vanduo buvo išstumtas ir meduža, kaip šuoliu, slenka išpuštu kuno galu ir tokiu būdu persikelia iš vienos vietos į kitą.

Raudonasis koralas visu kuno sudėjimu panašus prėskų vandenų hydrai. Bet pasidarys ant kuno bumburai neatsidalina, kaip tai buvo su bumburais hydros, bet pasilieka su juom sujungtais. Tokiu būdu pasidaro koralų kolonijos, koralai pasilieka su jungti viens su kitu. Kad tokia iš daugelio

Raudonasis koralas. Viršuj — šmotelis koralo perplatus išilgai (padidintas). A — kietas kalkingis pamatas. R — minkšta žieve.

gyvūnėlių susidedanti kolonija galėtų laikytis krūvoj, turi remties ant tvirtų pamatų. Todėl tai polipai leidžia iš kuno kietas kalnes (A ant pridėto paveikslėlio). Tokiu būdu išpalengvo darosi šakotas kalkingis polipų medelis, turintis iki 30 centimetrų augščio. Tasai kietas kalkingis pamatas, kaip medis žieve, uždegintas eile minkštos raudonos medegos (R). Raudonoji žievė yra atskiri polipai, išrodanti kaip balti kvietkų žiedeliai.

Koraliniai polipai gyvena jūrose šiltų kraštų. Jie dirba didelės budavonės jūrose, ant jų budavonių paskui darosi eilės didesnių ir mažesnių salų. Cielos eilės atskirų salų ir eilų archipelagų arba salų surinkimų yra pasidarys ant tokių kietų koralinių pamatų; daug tokių salų yra Oceanijoje.

Vandeninės pintys. Jūrose, ežeruose, praduose ir upėse atkarpiose vietose tankiai pasitaiko žalia ir palsa medega visokio pavidalo, kuri renkasi ant visokių, į vandenį nugrimzdusių, daiktų. Medega ta yra tai prėskų vandenų pinta, kurios vienok nieko bendro neturi su pintimis augančiomis ant medžių. Tos vandeninės pintys yra tai gyvūnai, augančios gi ant medžių kelmų yra augmenims.

Įdėjus tokią vandeninę pintį į indą su vandeniu, jeigu į tą vandenį įmesti kokį parvojančių dulkų, galima patęmyti, kad vanduo pereina per pinties kūną. Vanduo įeina į pintis per daugybę jų kune šančių skylučių, pereina per gyvūno kūną dan-

Vandeninė pinta. Iš didesnių skylių kyla augstyn vanduo.

gybe jame šančių kanalų ir išeina laukan keliais kanalais. Pritekantis į kūną vanduo atgabena prisikabinusiomis, sėdinčiomis be krutėjimo vandeninėms pintims sutvėrimų orą kvėpavimui ir reikalingą maistą, kuris susideda iš visokių puvančių medegų ir smulkių vandeninių gyvūnėlių ir augmenėlių. Daugybė titnaginių smulkių adatačių, šančių vandeninių pintių kūne, suteikia joms šioji-tokį tvirtumą.

Jurinės pintys, kokias, be abejonės, visi pažįsta ir vartoja besiprausdami ir besimaudydami, vietoj titnaginių adatačių, turi pastovą iš raginių valaknelių. Jurinės pintys gyvena Terpžeminėje jūroje ir vandenyse prie Grekijos pakrančių. Speciališkai pinties gaudytojai, ilgoms žakėms ir užmailintoms lazdoms nulupa jas nuo uolų, kur jos prisikabinusios. Išimtas pintis išspaudžia ir perplauja prėskam vandenį ir tokiu būdu nuo pinties lieka tik tas raginis pastovas, kurį ir vartoja žmonės besiprausdami.

SKYRIUS VII.

Prasčiausio sudėjimo gyvūnai.

Prasčiausio sudėjimo gyvūnų kunas susideda iš vieno tik grumulėlio baltyminės medegos, panašios į baltynį vištos klausnio. Įdėjus į stiklą pluoštelį šieno, įpilkim ten vandens ir palaikykime teip kelias dienas. Jeigu paskui iš to stiklo paimti lašą vandens ir pažiūrėti į jį per padidinantį stiklą, tai rasime jame daugybę maziutėlių, turinčių vos 1 milimetro, bėparvių gyvūnėlių.

(Toliaus bus)

IS VISUR.

Į 300 politiškių per Maskvą iš Europinės Maskolijos išgabeno 17 d. balandžio į Siberiją. Mat pritrūko jau vietos kalėjimuose. Graži mat laisvė caro žmonėms suteikta!

Ant Kaukazo mieste Tiflise, susibuntavo mingreliai, karalio kareiviai, jie norėjo iš kalėjimo paliešioti sėdinčius ten savo sandraugus. Užgimė smarkus mušis tarp susibuntavusių ir atsiųstų su kanuolėmis istikimų regimentų. Mušyje 315 kareivių likosi užmuštų, o 855 tapo sužeistų.

Popiežius išleido encikliką į Lenkijos katalikišką dvasiškiją. Enciklikoj pripažįsta atsiradusią Lenkijoje marjavitų sektą už klaidą ir liepia prie jos pristojusiems kunigams grįžti į katalikišką tikėjimą.

Ant Kaukazo, ypač Elizabetopolio gub., totoriai gana pasekmingai priešinasi caro kariūnėms. Čia totoriai pasiseka kartais taip sumušti caro kariūnė, kad ji ant mušio lauko turi palikti net pašautus kareivius.

Netoli salos Maltos, ant angliško kariško laivo „Prince of Wales“ explodavo garinis katilas. Explodavimas trys laivo jūrininkai liko ant vietos užmušti, o keturis sunkiai sužeisti.

Italijoje vulkanas Vesuvius vėl meta iš kratero karštus pelenus. Gyventojai, kurie buvo sugrįžę į dar nesugriautas žemes drebėjimų namus, vėl išbėgiojo.

Paryžiuje, ant gatvės likosi pervaziuotos ir užmuštos ant vietos pagarsėjus visam sviete mokslincius, prancūzas Curie, išradėjas radijaus.

Ant Filipinų salų buvo gaisras, kuris su visu išnaikino miestą Marikina. Sudegė 2000 namų. Gaisras išnaikino teipgi miestą Cebu. Čia sudegė 200 namų.

Mieste Kalize, Lenkijoje, važiuojant per miestą gubernatoriui, jenerolui Kellerui su pačia, koksai vyriškis metė bombą į jo vežimą. Jenerolas vienok spėjo lekiančią bombą pagriebti su ranka, apsaugojo tokiu būdu ją nuo susitrenkimo ir ji ne explodavo. Metęs bombą vyriškis pabėgo.

Tame pat laike, kada bausis žemės drebėjimai išnaikino 1 miesto San Francisco, buvo teipgi žemės drebėjimai Ryme, Florencijoje ir Maskvoje, bet čia ne daug nuostolių pridirbo.

Maskoliški raštininkai išleido atsišaukimą prieš amerikonių kišimasi į privatiskus gyvenimo reikalus raštininko Maximo Gorkio.

Lenkijoje, netoli Varšavos, miestelyje Legna, 22 d. balandžio buvo smarkus susirėmimas tarp marjavitų ir karštų katalikų. Susirėmimo 12 ypatų liko užmuštų, o 50 sunkiai sužeistų.

LIETUVOS UKININKAS. Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms, čia iš Vilniaus kas savaitę. Didumas: 84 x 11 colių 16 pusų. Amerikoj ant metų \$2.50. Kam rūpi Lietuva ir šioji, kas dabar tenai dūka, tai užsirašykite LIETUVOS UKININKĄ. Jums teipgi teiktos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų, arčiau. Kas norėtų užrašyti, iš savo draugų, tėvynių gyvenančių, metę per \$1 \$1.75; Amerikoje vienas num. dėl pamatinio 70¢. Agentas: M. J. Darnajonaitis, 8109 S. Halsted st. Chicago, Ill.

MAXIM GORKIJ PASAKOJIMAI.

IS RUSU KALBOS VERTE

A. L. L.

Jau gyventi negaliu, kaip ir tu negali gyventi be manęs. Užtatai aš noriu, kad tu butum mano ir dušia ir kūnu, girdi?

„Tas nusišypsojo.“

„Girdžiui! Smagu man tokią tavo kalbą girdėti! Nagi, sakyk toliau!“

„Sakau, klausyk, Loika: vistiek, kaip tu nesisekai, aš tave įveiksiu ir tu mano busi. Tada geriau negaišiuok — prysakyje laukia tavęs mano bučiavimai ir glamonėjimai... bučiuosiu tave karštai-karštai, Loika... Nuo mano bučiavimų užmirsi tu savo narsų gyvenimą... ir tavo gyvos dainos, ką teip linksmina šaunius čigonus, nebeskambės daugiau stepuose — dainuosiu tu jau tik švelnias meilės daineles man, savo Radai... Todėl sakau, negaišiuok laiko, rytoj, girdėk, pasidūsiu man, kaip savo vyresniam draugui... Nusilenksi man iki kojų akivaizdoje viso abazo ir pabučiuosiu mano dešinę ranką... Tada aš tavo moteria busiu!“

„Tai, sėtonas merga, ko užsigėdė! Tai visai o visai negirdėtas daiktas! Tik senovėje, kaip senieji nupasakoja, buvęs toks paprotys pas juodkalniečius, bet pas čigonus — niekada! Broliautis su merga! Na, sakaleli, išgalvokie tu ką nors juokingesnio! Ir metus palaužysiu sau galvą — neišgalvos!“

„Pašoko Loika į šalį ir, tartum pažėistas žvėris, suriko teip, kad stepai suskambėjo. Sudrebėjo Rada, bet savęs neišdavė.“

„Na, likie sveikas iki rytdienos, o ryto tu padarysi teip, kaip tau įsakiau. Girdi, Loika?“

„Girdžiui! Padarysiu... — suvalkio Zobaras ir ištisė į ją rankas. Jijė nė neatšivėlgė į jį, o jis pasviravo, pasviravo ir, kaip vėjo nulažtas medis, puolė ant žemės verdamas ir juokdamasis...“

„Ot kaip užkankino vaikina prakeikta merga. Vos vos aš jį atgaivinau.“

„Et, kokiems velniasis reikia, kad žmonės teip vargų vargų? Kam tokiame malonu klausyti, kaip vaičioja, iš skausmų plydama, žmogaus širdis? Ot tu čia ir buk gudrus!“

„Sugryžau į abazą ir visiems visa pasakojau. Pagalvojome, pagalvojome ir nutarėme palaukti ir žiūrėti, kas iš to viso bus. O buvo ve kas. Kada ant rytojaus visi mės susirinkome apie ugnį, atėjo ir Loika. Buvo susimaišęs ir per vieną pereitą naktį baisiai sumenkėjo, sudžiūvo, akys įdubo... Nuleidęs akis ir nepakeldamas jų, tarė mums Loika:“

„Tokie tai dalykai, draugai: pereitą naktį žiūrėjau aš į savo širdį ir neberadau joje vietos pirmesnio mano laisvo gyvenimo. Viena Rada tik ten gyvena — niekas daugiau. Štai jijė, gražioji Rada, šypsosi sau, kaip kokia karalaitė! Jijė savo laisvę myli labiau negu mane, o aš ją myliu labiau už savo laisvę. Ir pasiryžau aš nusilenkti jai iki kojų. — teip ji, Rada, įsakė, idant visi matytų, kaip jos gražybė pažėmė nelaisvės narsųjį Loiką Zobarą, kuris pirmo siūtė su merginomis teip, kaip gaigalas su antėmis. O paskui ji pasiliks jau mano moteria ir glamonės mane, ir bučiuos mane, teip kad man nesinorės daugiau nė dainų jums dainuoti, ir savo laisvės jau nesigailėsiu!... Ar ne teip, Rada?“

„Jis pakėlė akis ir, apsišlausęs, pasižiūrėjo į ją. Jijė tyliai ir rusiai linkterėjo galva ir ranka parodė žemę. O mės žiūrėjome ir nieko nesupratome. Dagi norėjome eiti kur, pasikylinti, kad tik nematyti, kaip Loika Zobaras puls po kojų mergai — tegul ta merga bus ir pati Rada. Buvo, kas žino, ir gėdų, ir gailų, ir liudna.“

„Na! — rikterėjo Rada Zobarui.“

„Ei, nesiskubink, spėsi, da nusibos... — nusiuko Zobaras, o nusiuko teip, tartum plėnas suskambėjo.“

„Štai, matote draugai, ir visa tokia toke! Kas pasiliekta daryti? Nebent pasilieka pamėginti, ar istikrųjų teip tvirta Rados širdis, kokia ji man ją rodė. Pamėginsiu gi, — dovankokite man, broliai!“

„He! mės nespėjome da nė dasiprotėti, ką Zobaras nori daryti, o jau Rada gulėjo ant žemės ir jos krutinė buvo įsmėigtas iki rankenos lenktas Zobaras pelis. Nustebome kaip mietai.“

„O Rada ištraukė peilį, numėtė jį į šalį ir, užspaudus žaizdą pluoštu savo ilgų juodų plaukų, šypsodamasi, tarė garsiai ir aiškiai: „Sudiev, Loika! Aš žinojau, kad tu teip padarysi!“

„Supranti, sakale! Ot kokia tai sėtonas merga buvo, tegul plynėmis nueinu! Oi, oi!“

„Tatai gi ir nusilenksiu aš tau iki kojų, tu, puiki karalaitė! — šukterėjo Loika, net stepai suskambėjo, ir, puolęs ant žemės, prispaudė lūpomis prie negyvos Rados kojų ir apmirė. Nusimėmė kepurės ir tytomis stovėjo.“

„Ką gi gali sakyti tokiam atsitikimui? Nieko! Senis Nuras buvo beužsimenęs: „surišti jį, ar ką?“ — Ranka nepakiltų risti Loiką Zobarą, niekas nepakeltų rankos, žinojo tą ir Nuras. Numojo jis ranka ir pasitraukė į šalį. O Danielius pakėlė peilį, Rados numestą šalin, ir ilgai žiūrėjo į jį, krutindamas savo žilais usais. Ant peilio nebuvo da Rados kraujas atausęs, o peilis buvo toks lenktas, aštrus... Pagalios prisarti no Danielius prie Zobarą ir įsmėigė jam tą patį peilį į nugarą — tiesiog ties širdžią...“

Ko nori, jis jūg, tas senas kareivis Danielius, buvo jos, Rados, tėvas!

„— Ot šiteip! — atsigręžęs į Danielių aiškiai ištare Loika — ir nuejo pasivyti Radą.“

„O mės žiūrėjome. Rada gulėjo, prispaudus prie krutinės ranką su plaukų pluoštu, jos atviros akys buvo atkreiptos į mėlynuojantį dangų, o prie jos kojų gulėjo išsitęsęs drąsusis Loika Zobaras. Ant jo veido buvo uždrėbė jojo ilgi garbiniai ir veido nebuvo matyti.“

„Mės stovėjome if galvojome. Seno Danieliaus usai drebėjo, kaktą buvo rusčiai su rauda. Jis žiūrėjo į dangų ir tylėjo, o žilais, kaip šarma, senis Nuras padirbo kniupsčias ant žemės ir ėmė raudoti teip, kad net visas virpo.“

„Ir buvo ko raudoti, sakaleli! Taigi! „Eini tu, na ir eik savo keliu, nesukdamas niekur į šalį. Tiesiog eik. O rasi kur teks ir veltui praieiti...“ Tatai bus viskas, sakale!“

Makaras nutilo ir, išidėjęs pyptę į klėsenų, susisegiojo sėrmėgos krutinę. Laškojo lytus, vėjas pradėjo smarkiau pusti, o jūrės kurčiai ir piktai kriokė. „Apie musų gestančią ugnį rinkosi vienas po kito arkliai ir, apžiūrėję mus savo didelėmis, protingomis akimis, sustojo nekrutamu apie mus ratu.“

„Kuzia, kuz kuz! — meiliai atsiliepė į juos Makaras ir, paplaksnojęs ranka sprandą savo mylimojo juodberio, tarė, atsikreipdamas į mane:“

„Metas jau gulti!...“

Susisupo galvą sėrmėga, išsitęsė, kaip ilgas, ant žemės ir nutilo.

Man nesinorėjo miego. Žiūrėjau į stepą tamsnaujuriu linkon ir prieš mano akis plaujojo ore išdidžios ir gražios, kaip kokia karalaitė, Rados paveikslas. Ji laikė užspaudus ranka su juodų plaukų pluoštu žaizdą krutinėje, ir pro jos tamsius, plonus pirstelius sunkėsi lašas po lašo kraujas, varėdamas ant žemės raudonomis, it ugnis, žvaigždėmis.

O jūdmun paskui ją plaukė narsus jaunaitis, Loika Zobaras. Jam ant veido buvo nusvirę tankių juodų garbinuotų plaukų snarpliai, o iš jo jų byrėjo tyros, kaip kristalas, šaltos ir didelės ašaros...“

Lytus kas-kart darėsi smarkesnis, o jūrės giedojų grandžių ir iškilmingų giesmė tai jau naujai ir didybės pilnai gražių, čigonų porelei — Loikai Zobarui ir Radai, seno kareivio Danieliaus dukterei...“

O juodu abudu plaujojo nakties tamsumoje tyliai, kaip kokie šėseliai, ir narsus, patogus dainininkas Loika jokių būdų neįstengė susilyginti su puikiaja Rada...“

RUDENYJ...

„Buvo rudens metas. Aš atvykau į miestą, kuriame neturėjau jokio pažystamo, ir, budamas be skatiko prie dušios ir todėl be pastogės, atsiradau blauriai nesmagiose apyvostose.“

„Pardavęs tatau iš savo drabužių visa, be ko galėjau apsieiti, keliavau į užmiestį teip vadinamą „Ištaką“, kur buvo garliavų prieplauka ir kur laike vasaros mėnesių virtevirė triukšmingas, darbingas gyvenimas, o dabar buvo visur tuščia ir kurčia, kadangi artinos lapkritys.“

Vilkdamas kojas šlapin smiltynu ir, akis įstebėjus, žiūrėdamas į jį su vilčia rasti bent kokią atmatelę, liekanėlę alkio kirmėlių numarinti, klaidžiojau vienas sau tarp aptustėjusių trobų ir pašūrėlių ir mąstiau apie tai, kaip tai gera buti sočiam.“

Dabartiname kultūros stovyje lengviau galima nuraminti dvasios badą, negu kuno badą. Valkiojies gatvėmis, matai aplink save didelius, puiknius rumus iš oro pusės ir — drąsiai galima sakyti — puikiai išstaičius ir iš vidaus, o visa tatau gali sukelti tavyje linksminančias mintis apie architektūrą, apie higieną ir apie daug-daug kitų sumaninių ir praktinių dalykų; sutinki žmones, šiltai ir gražiai apsidėžiusius — kokie jie mandagūs, lenkiasi tui iš kelio, iš mandagumo nenorėdami dągi pastebėti liudnos tavo busenos ant žemės... Dievaz, alkanu dušia geriau visada minti ir yra sveikesnė už sočiojo dušią — iš to būtų galima išvesti dągi labai sąmoningas galas ant sočiųjų naudod...“

„Artinos vakaras. Lijo lytus ir nuo šiaurų putė smarkus, šaltas vėjas, švilpė tuščiose pasturėse ir lūnose, trankėsi į lentomis užkalts namų langus, o nuo smarkių jo putimų upės vilnys blaškėsi, putojo, su dideliu užimu vertėsi ant smilčių kranto, augstai keldamos savo baltas skėtėras, šoko atgal ir dumė vėl migloton tolumon kita-kita vydoma, kita ant kitos šokdama, gniužindama... Rodėsi, kad upė prijaudė žiemos artybę ir didelėje baimėje stengėsi pabėgti nuo to ledinio šarvo, kurin da tą pačią naktį gali ją šiaurų vėjas įkalinti. Pamiures, švino spalvos dangus slogino savo sunkumu, barstė be paliovos vos akia užmatomus lytaus lašelius; elegiška apsiaučiančios gamtos liudnumui da liudnesnį išveidį pridavė du dideliu, aplūžusiu gluosniu ir prie jų kelmų gulinti apvota sena valtis.“

„Apvota valtis su išlaužtu dugnu ir šiaurų vėjo aplaužyti, apdraskyti, nusukę seni medžiai!... Aplinkui — griuvėnos, merdėjimas, tuštumas, o dangus tyldžioj lieja neissemiamas ašaras. Tuščia ir liudna aplinkui, rodėsi, jog už valandėlės visa apmirs, jog tik patį vienas pasiliks prie gyvasties ir jog manęs teip jau laukia šalta mirtis.“

„Buva tuomet da tik aštuoniolikos metų — geriausiame amžiuje!“

saulės yra didelis sluogsnis heliumo. Šita medaga tapo pirmiausia ant saulės atrasta, nuo ko ir jos vardas patina. Gal but, kad didelė dalis saulės iš radiumo susideda, o jis greitai pasibai-gia, susimazina. Jeigu tikrai taip būtų, tai galima tvirtinti, kad saulė labai ilgai da-gali tą pačią silumą „su-teikti, ji greitai da atsals.

Bet kaip ten nebūtų, nuo ko ta didelė siluma ir negim-ti, visgi nereikalausime bi-jotis, kad „žibury, suteikian-tis gyvybę žemei“, mums be-gyvenant užgesų. Tas gali tikrai kviailus žmones iš-gy-dinti, mes jų gaudinimų nesibijome. Apart to, atradome, kad ant saulės, užlaikytoja gy-vybės ant žemės ir kitų pla-netų, iš to pat raugo, iš to pat molio daryta kė ir mūsų žemė. Mūsų žemė teigiu bu-vo mažą saulę. Nieko ant saulės nerandame viršgamtis-ko, nieko žmogui nežinomo. Bet mūsų saulė nebuvo ant vidurio dangaus, už jos yra milijonai kitų „saulių“, gal daug didesnių už ją. Ir ant galo ji nėra jokia ugnivietė, bet vien, didelis kosmiškas kunas, kurių yra milijardų milijardai dauso.

(Toliau bus).

NAUJI RAŠTAI.

Lietuvių istorija. Su kunigaikščių paveikslais ir žemėlapiu. Parašė Maironis (S. M.—lis). Trečią kartą atspaus-ta ir pertaisyta. 1906 m. Petrapilis. 256 pusla-piai.

Pažymėta ant knygos, kad tai jau trečia laida, bet mums knyga patenka ir ran-kas pirmą kartą. Faktai istoriškai sudėti pusėtinai. Silpniausia knygos dalis yra tai — trumpa — peržvalga lie-tuviškos rašlivos. Čia yra ir diktai klaidų. Paminėti menkesni raštininkai, svar-beinių kartais ne vardo nėra. Paveikslai, visai ne paminė-tas Kėkštai, nėra St. Matu-laičio, Grazio ir kitų, kurių raštai svarbesni už raštus ne vieno iš čia paminėtų. Soci-jalistinės pakraipos rasti-ninkai visai ne paminėti, o jų istorijoj negalima jų ap-leukti.

Silpna šito veikalo pusė yra dar ir švėtimai vardai, kuriuos autorius stengiasi be jokio pamato lituanizuoti. Kalba sunki, kas teigiu ne priguli prie gerų veikalo ypa-tybių.

Sargas: Lietuva mūsų tėvynė. 1906 m. Peterburgas. 16 pusl. Pelnas iš pardavimo eina Vilniaus rengiamo universiteto naudai.

Maža tai knygutė, bet nau-dinga. Trumpai, bet su-prantamai autorius aprašo lietuvių gyvenimą ir reika-lus. Tarp kitko autorius išrodo nuopelnus lenkiškos kultūros Lietuvoj, kalbina lie-tuvius, dėl skirtumo kalbos, ne kelti nesutikimų tarp gy-venusių drauge per amžių ei-les lietuvių ir lenkų.

Smalstys — Smols-kis. Nutruko... Vie-no veiksmo komedija. Vil-niujė. 1906 m. 20 pusl.

Komedija šita ne bloga, nė gera, teip sau vidutinė, pa-remta ant lietuvių gyvenimo, kaip lietuvių tėvai, leisdami už vyro savo dukterį, visai jų neklusia, ar tėvų išrink-tas jaunikis patinka, ar ne, bet gaudo vien tokius, kurie išrodo turtingais. Žinoma, su tais savo išrokovimais tan-kliai apsirinka ir ant viso am-žiaus vaikus daro nelaimin-gais.

Redakcijos atsakymai.

MAREI IS REVERTON. Tai visai privatus asmenys, tai visiškai atsakymas, laikraštis ne tinkas.

STRIMAIČIUI. Eilėms dau-gelyj vietų truksta ritmo, truksta joms ir tinkamo ri-mo. Pertaisyti negalima.

HERTM. Eilių patalpinti ne-galime, forma ne atsakanti, pataisyti nesiduoda. Nemo-kant gerai kalbos, negalima eilių parašyti.

KATR. IR SIENAVEŽIUI. Mielis būtų gera, bet silpnai raštie-liai apdirbti. Paprastas kores-pondencijas su žinioms apie vietinius atsitikimus redakci-jos, jeigu mišlį gali suprasti, gali perdirbti, kad ir perra-šyti, bet visi kiti raštai turi but jau kur kas geriau para-šyti, tokiuose raštuose turi but ir svarbesni, ne visiems žinomi, daug kartų apkalbėti klausymai keliama. Tikėji-miskais ginčais mes apskritai ne užsiimame. Atsiųstų rašlelių bent šiuom kartu patal-pinti negalime. Apie tai, ką Kristus liepė daryti, parei-ka kunigų mokyti, švietiskie-jie laikraščiai ne nori, ne ga-li tuose dalykuose kunigams konkurenciją daryti, nes tai ne švietiskųjų laikraščių pa-reiga.

Atsitikus nelaimė.

Jokiam atsitikime nelai-mės nereikia nustoti dvasios, bet tuojaus reikia surasti bū-dą pasigelbėjimo, ar sumaži-nimo nelaimės. Tą pačį ga-lima pasakyti atsitikus stai-giai ligai, kuri bile kada ga-li ištikti kurį nors iš mūsų seimynos. „Jis nesijaučia gerai“, sako jie, bet tankiau už vienas neatmena, kad to-kiuose atsitikimuose Trine-rio Amerikoniskasis Eliksyras Karčiojo Vyno yra ge-riausiu vaistu, kadangi jis sutaiso kaip reikia veiklybę širdies, padaro geresnę cirkuliaciją kraujui, atveda visus organus į jų prigimtą veiki-mo speką. Visuose atsitiki-muose staigus susirgimo, at-sirgimo, išputimo, tąsymo vėmė ir vėmimo, galvoskau-džio, skausmų pilve ir vidu-riuose, nerviško, nusilpnė-jimo kuno ir suvargėjimo nėra geresnio vaisto. Trinerio Amerikoniskasis Eliksyras Karčiojo Vyno yra šįdien vieninteliu vaistu valančiu kraują gamtiskiu būdu, sti-prinančiu gromuliojimo or-ganams, darantiu priėmimą maisto atsakančiu. Jis atnau-jins visą kraują kune, atitai-sis gyvybę, atjaukins ligonį. Gaupamas aptiekose arba pas pabrakantą Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chi-cago, Ill.

Labai dėkavoju.

Per ilgą laiką sirgau sun-čia chroniška liga, uždegimo gumbo, baltoms antdrapa-panėms, dieglei kankino per-visa kuna abeina, o ydurių neapekomas skaudėjimas kankino, teip kad visiškai nupuoliau ant pajėgų, vos tegalejau paslankiot, — savo mieste turbut jau visus dak-tarus buvau peregus, ir vieto-jie išgydymo, vis su kožu kartu ejosi man blogiaus, nors jų vaistus vartoju be perstojo, o mano gyvastis kaip ant siulo kabojo.

Perskačiau Garsaus Profe-soriaus Collinso apgarsinimą ir su nemoru, aprašiau savo ligą, klausdama, rodos ir pa-gelbos, jeigu dar galima iš-gydyti. Kad ir vaistų nepras-tau, bet man prisitūnė, su pamokinimais kaip reikia vartoti ir paaiškinimais apie ligą, kad dar mane jis apsi-ėmė išgydyti, nors pati tiems žodžiams netikėjau, bet vai-stus priėmiau. Kaip ėmiau

vartoti pagal pamokinimus ir užlaikiau pasargas, tai nors keletą dienų jaučiau ne-smagumą, bet paskui tuojaus viskas persimainė ir su koža diena ejo svejkata gerin ir ge-rin, kad dabar esu teip svei-ka, rodos niekad nesirgu.

Kad iš visokių ligų išgydy-ti vyrai dėkavoja, kodėlgi aš moteris turečiau neišreikšti dėkingumo — savo išgelbeto-jui ne tik nuo sunkių kente-jimų, bet ir išgelbėjima gyvasties, sveika jau budama tik per didelį pasisventimą ir mokslą paties Profesoriaus Instituto, per ką viešai išta-riui labai, labai dėkui!

Su meilingu pasveikinimu Agnėška Duskene, New Rockford, N. Dakota.

Draugysčių Reikalai.

Pirmas Didelis Baltus.
Grand Works, Ill. Lietuvių Myletojų Draugystės taryba pirmą kartą, 12 d. gegužės, 1906 m., Antano Bieliavskio salėje 1411 S. 49th ave., Grand Works, Ill. Prasidės 7 vakarė. Įstengs 35c. Pora. Bus geras muzika ir daugybė svečių. Todel kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

Komitetas.
(11—V)
Baltus!

Wilmerding, Pa. Sav. Jono Draugystės taryba pirmą kartą, kuris atsisbas 23 d. balandžio 12 val. Cunnighamo salėje, Brige st. Baltus prasidės 6 val. vakarė ir trauksis iki 12 val. nakties. Tikėtasi vyrams 50c, merginoms dyktai. Visus lietuvius ir lietuvaites širdingai kviečia atsilankyti.

Komitetas.
Didelis Baltus su išlaikymu \$100.00 vertos koncertinos.
Chicago, Ill. Draugystės Baltus Liet. Krauviečių taryba pirmą kartą, 29 d. balandžio 12 val. Cunnighamo salėje, 3119 So. Morgan st. Baltus prasidės 6 val. po pietų. Pelnas nuo baltus visus paaukotas nauda lietuvių, savarad-raugystės einančioji mokslo.

Visus širdingai kviečia atsilankyti kuo skaitlingiausiai.
Komitetas.
Pajleszkajimai.
Pajleszkau savo broliu Antano ir Jono Mielu, abudu Kauno gub., Seiauliu pav., Valguvos parapijos Seiauliu pav. Teipgi pajleszkau savo svogerio Juozo Martinkaus, Kauno gub., Raseiniu pav., Kalinenu parap. Turiu pas juos labai svarbų reikalą. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Vincent Paplauskis
8 High st. Nashua, N. H.
Pajleszkau savo tikro brolio, Juozapo Gudizkio, Suvalku gub., Naumiescio pav., Ploksiozės vals., Antakalnskio kaimo, 20 metu kaip Amerikoje. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Antanas Gudizkis,
37 Railroad st. Waterbury, Conn.
(4—V)
Asz Kazimieras Jocius, Kauno gub., Raseiniu pav., Mankunu vol., Akme-niškio kaimo, apsišaukiu ir savo tau-tiecius ir pranešu jiems, jog az gy-venau 6 River ave., Esplan, Pittsburg, Pa.

Pajleszkau Kazio Drylaiozės, Suvalku gub., Mariampoles pav., apie 20 metu Amerikoje, gyveno Chicagoje pravarde jo pavardės po tėvais Maro Rakoczeite. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Jurgis Jurkszas,
871 33rd Place Chicago, Ill.

Pajleszkau Julijono Baginskio, Kauno gub., Seiauliu pav., Triaklio miestelio. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Kazis Sauka,
98 Dwigth st. New Britain, Conn.

Pajleszkau savo dedes Juozo Albucozjo Kauno gub., Seiauliu pav., kaimo Sovai-cio, 4 metu Amerikoje, buvo metus atgal Westville, Ill., dabar nežinau kur randasi. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Sim. Albutis,
4434 S. Wood st. Chicago, Ill.

Pajleszkau savo dedes, Adomo Mi-kailionio, Vilniaus gub., Traku pav., Aleksandraviskos vol., apie 4 metus atgal gyveno New Britain, Conn. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Mike Solius,
824 Bank st. Waterbury, Conn.

Pajleszkau savo broliu Simano, Jono ir Stanislovo Albucozjo, 10 menesiu at-gal atsišaukiu iš Lietuvos, in West-ville, Ill. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Jos. Albutis,
Melrose Park, Ill.

Jureszkoma svarbiame reikale moteris turejusi prova su kn. Krauviečių in-pasindami suznas. Tegul atsišaukia pas S. A. Gleda, Chicago, Ill.

Pajleszkau savo svogerio Domininko Jokubaičio, Kauno gub., Raseiniu pav., gyvego pirmą Westville, Ill.; turiu pa-ji labai svarbų reikalą. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Antanas Bastis,
Box 246, Rock Springs, Wyo.

Pajleszkau Prano Matuzo, Varnionių kaimo, Seiauliu pav., 38 metu ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Anthony Matuz,
Co. G. 6th Inf. Jolo, Manila, P. I.

Pajleszkau savo draugu, Justino Jusko ir Anupro Berbošviesiaus, gyveno New York. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Ignas Lielis,
1328 S. American st. Philad'a, Pa.

Pajleszkau savo draugu Mikolo ir Ra-folo Barzdu, pirmas gyveno New York; turū pas juos labai svarbų reikalą. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Ign. Lielis,
1328 S. American st. Philad'a, Pa.

Pajleszkau Jono Rudaičio, gyvenusio pirmiau Chicagoje; turiu pas ji labai svarbų reikalą. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Jonas Liaukus,
110 Stanton st. Wilkes Barre, Pa.

Pajleszkau savo dedes Mikolo Smito, gyvenusio Barbortone, Pa. ir dviejų draugu, Antano Žitruko, išvažiavusio in Chicago 1902 m. ir Aleksandro Bal-ciuono, visi trys Suvalku gub., Mariam-poles pav., Klebziskiu gm., A. Balciu-nas iš kaimo Sziauliskiu, A. Žitrys iš Prienu, M. Smitas iš Juodraistio, vi-si trys Prienu parapijos. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Jonas Karpavica,
Box 502, Minersville, Pa.

Pajleszkau Motiejus Zarumbuko An-tubizkio kaimo, 6 metu kaip Ameriko-jie, Juozo Mikso, Tubiziskio kaimo pu-santru metu Amerikoje ir Barbortone-Tre-niukės Misiurkenų kaimo, visi trys Li-guvos parap., Naumiescio pav., Suval-ku gub.; turiu pas juos labai svarbų re-ikalą. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Jonas Karpavica,
Box 502, Minersville, Pa.

Pajleszkau savo broliu Julijaus Ba-rono, Kauno gub., Panevezio pav., Ve-baininku parap., Jevensiskiu sod., 6 me-tai kaip Amerikoje; pirmiau gyveno At-hol, Mass., o dabar rodo in Chicago, Ill. turia pas ji labai svarbų reikalą. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Zidoriu Skladas,
136 N. 4th st. Brooklyn, N. Y.

Pajleszkau savo broliu Julijaus Ba-rono, Kauno gub., Panevezio pav., Ve-baininku parap., Jevensiskiu sod., 6 me-tai kaip Amerikoje; pirmiau gyveno At-hol, Mass., o dabar rodo in Chicago, Ill. turia pas ji labai svarbų reikalą. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žiną adresu:

Jonas Žekas,
23 Charles Pl. Athol, Mass.

Pajleszkau Juozapo ir Aleksandro Vaitkevičiu, mano pacios broliu ir ki-tu giminiu, kuriu dar nepažystu. Mano pati yra Elbieta Vaitkevičienė, Lukes parap., Seiauliu pav., Kauno gub. Visi pacios gimines malonesėje su manim susirašyti, asz norėčiau jų jumis susi-pažinti.

Antanas Setaševiczius,
Box 23, Cle Elum, Wash.

Pajleszkau darbo prie buczernes ar sa-litono: moku lietuviškai, lenkiškai ir angliskai skėkėti ir šuprantu kaip prie biznio apsieli. Reikalaujantis darbininko tegul ateina nedėlio, ant 12 val. in „Lietuvos“ redakciją, arba pa-raszo laiszką „Lietuvos“ redakcijai adresu pas Midolą Morkovą.

Reikalaujame barbininku prie miszo darbu vakarines ir pietines valstijose ir ant geležinkelio, farmu bei rudos ka-stynose.

J. Masznanaukas,
3126 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Reikalungi tuojaus vede in nevede vy-rai, prasti darbininkai, amatininkai, kalakastai ir ukielinkai in vakarines valstijose; Chicagoje ir arti Chicagojos pil-nai darbo visiems, algos \$1.75 iki \$4.00 ant dienos, ant ukių, girlose, lentu pio-vinyziose, kasyklose, akmenyziuose, prie geležinkelio in visokių kiti užsi-mimu; pigiai geležinkelio ir laiviniui ti-kietai iš Chicago. Dubes ir ukas ant pardavimo pigiai. Atelk pasiteiraut ar parasyti indedamus už 2c marke at-sakymai. Teipgi reikalungi agentai visu-r turi mokesi truputi rasyti angliskai; gera mokesi.

Lietuviskas Agentas Jonas Lucas,
606 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

Darbo ikvalei!

Dabar laike angliskiu strako, kurie pavieniai neturite darbo pas mane gausite kasdien darba ant farmu, plyty-zose ir prie kitoku darbu. Be baimės galite atsišaukti. Noredami dasinoti daugiau parasykite laiszką indedami už 2c marke.

Joseph Rossell
4 Washington st., North Boston, Mass.
(5—11)

Kas nori ingyti nama ir randos nemo-keti kitam, tegul ateina pas mus. Mes turime daugeliu namu ir lotu ant par-davimo, ant geriausiu islygu ir maia pi-giu inmokejimu.

S. MACK,
212 First st., Elizabeth, N. J.
102 Ferry st., Newark, N. J.

Pigiai ant padavimo: 250 dviejų lubu plytines namas.

940 35th Place,
Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo geras salitunas ir „boarding house“ in miestelyje Cicero, prie pat Chicago, prie didelio fabriko, kur 1500 darbininku dirba beveik visu lietuviu ir lenku, ir pirkės gal daryti geriausiu bizni. Laisnes tiklai \$500 ir yra apmoketos iki nauju metu. Galima pirkti tikai bizni arba isiai ir propo-tes kaip nori. Dasinoti pas saviniu-ka Grant Hodde

ant Watson st. art 14to ul. arba Citizens Brewery Archer ave. art Throop str. Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo karpetu fabri-ka, su maszinomis, arklis ir vestimu. Sai fabrika laiko lietuviu jau 10 metu ir daro gera bizni. Savininkas isva-tuoja in kraju todel parduoda pigiai. Atsišaukite pas

Jonas Palorski,
1071 W. Madison st. Chicago, Ill.
(11—V)

Farmos ir darbai.
New York valstijos lietuviska kolo mija da turi keli desimt farmu ant pardavimo, kai-kuriu prekes eiza inde-dame: 40 akru farma už \$900, 90 akru far-ma už \$1000, 190 akru farma už \$1650, 130 akru farma už \$1700 ir kitos. Visos farmos su triobomis, reikalingomis ukiminku. Parsiduoda ant lengvu is-mokesciu. Del artiesiu informacijų rasykite pas crionyskscius lietuvis-kus farmerius indedami už 2c marke at-sakymu.

Geo Kleak & Co.
Poolville, N. Y.

Aukos reikalams revoliucijinio judėjimo Maskolijoj.

Kaip jau syki pagarsinome, negarin-sime daugiau tu aukantuo pravaridin, kurie maiau kaip 25c aukavo. Ta pa-dariti praso mus kai-kurie aukauto-jai.

Aukos „Lietuvos“ redakcijon atejusios.

Iz Renton, Wash. V. Valczunas \$3.00; M. Kalvaitis, P. Salieka po \$2.00; P. Dulakis, A. Kalvaitis, J. Burdulis, A. Rimkus, S. Kasakonis, J. Liepona, V. Ozisaukas, D. Hogen po \$1.00. Viso \$15.00. Paskirti Socialdemokratu par-tijai.

Iz Seattle, Wash. A. Kalvaitis 75c; B. Stikis, F. Stankevicius, J. Paulskai-tis, B. Vencius, P. Kleitis, D. Mitus, A. Vaislovas, P. Rutelionis po 50c; E. Butkus 25c. Viso \$5.00. Paskiria Soci-jalMemokratu partijai.

Iz Westville, Ill. J. Dalida, F. Dai-lda, J. Rencukus, S. Zakaravakas, K. Mozuraitis, V. S. Kravlenas po 25c. Vi-so \$1.50. Aukantujai skiria L. S. D. P.

Dabar yra Laikas Pirkti Gerus ir Pigius Lotus.

Ant Auburn ave., priezais Sav. Jurgio Balyzios, tarp 33 ir 35 ul. Yra em 12 lotu priezais balyzios ant Auburn ave., teip gražioje vietoje ir prie pacios ul-yzio, kad geriau viasme mieste, negali-ma rasti. Ant Auburn ave. dabar deda cementinius skalitukus ir inveda van-deni in kiekviena lota, teip kad pirku-siam lota juokis iszkazciu daugiau na-ra. Lotu prekes \$500 ir augosiuo. Kas noris gauti pigiu gerioje vietoje Kasiorkubinkio, nes tikrai 12 lotu yra ant pardavimo. Juos netrukus žmo-nas iszkips ir paskui bus jau per veia. Pirkite tuojaus. „Atsišauki reikis pas A. Olzevski, 924 33 st. arba pas Felix J. Wenglerski, 8187 S. Morgan st.

Puiki progą Grant Works'uose.

80000 dirbanziu žmoniu. Randa dy-ka. Gyvenk vienoj, o kita iszardavok! \$2.700, iki \$3.250. 50 nauju dvejas gy-venima's namu. Gali szadien pasirink-ti. \$800 inmokejimo.

Lietkiny po 332 kas menesis podraug su palukiu. Randos po \$30 ant menesis; 5 ar 6 kambariais gyvenimai su auk-za ir 7 pedu popamui; karesztes ir szaltas vanduo. Visi gatviu pagerinimai in-rengti ir apmoketi. Gera vieta aptie-ka, valgomu daigtu — sankrovai, angli-kiemiai ir koppykai.

14ta gatve ir 49ta ave. Lotai po \$400 ir augosiuo. 825 inmokesztes, 85 kas menesis. Knott, Chandlees and Co., 110 Dearborn Street, Vietinis biuras, 12ta ul. ir 48ta ave. Atviras kasdien szalokoms dienomis ir nodelidienai. Lietuviskas atstovas biure.

James E. Hildreth, pardozes galva.

Ar nori padvejojti savo pinigais?

Jeigu teip, tai pirk akcija nuo The Bell Clothing Korporacijos, o su keliais metais tavo indeli pinigai pasidvejos. The Bell Clothing Korporacija yra tai Drapanu Sztoras, egzistuojantis jau 3 metal ir darsinis gera birni po No. 983 — 987 Milwaukee ave.

Sai Korporacija atidarys dabar savo Antra Dideli Drapanu Sztora naujame A. Ozevskio name, kur bus pastatytas szia vasara ant sziaur-vakarinio kampo Halsted ir 33-los gatviu. Ant inkurimo szio antrojo sztoro ji padidino savo ka-pitala ant \$25000.00 teip, kad dabar kiekviena lietuviu gali eiza gauti pirkti akcija ir stotis saviniuku Drapanu Sztoro. Prie szios korporacijos priguli szim-tai lietuviu, todel kai jie eiza indeli savo pinigais turi gera pelga. Korpora-cija moka akcijonieriams nuo pinigų ant akciju indetu 5ta procenta. Nuo pirkni-ku kokius akcijonierius szios kompani-jos sztoro perka 5ta procenta ir kas me-tas isz moka akcijonieriams Dividend kokis isz abino sztoro pelno kolnai ak-cijai priguli. Tokiu budu eiza indeli pinigai sztesza didesni pelna negu jie butu sudeti in geriausiu banką arba pa-skolinti ant procento ant geriausiu kur-nos proporciu.

Todel kas nori padvejojti savo pi-nigius tegul pasikubina pirkti kelias ak-cijas (shares) nuo Bell Clothing Korpo-racijos pakoj jos kasztuoja — tik \$10.00, o kada naujas sztoras jau bus po szto-gu, akcijos kasztuos po \$15.00. Tagi pasi-akubinkite pakol dar pigios.

Akcijas galima usiszkirti pas korpo-racijos direktoriu, Kazimiera Szulinska, kura turi savo adynas „Lietuvos“ redak-cijoje, ketvergais nuo 0 iki 9 vakare, o o nedelioms nuo 9 iki 12 ryto; arba pas jos reprezentant: Alek. Bijanską, 3327 Auburn ave., Dom. Glaczą, 3235 So. Halsted st., Paul Brocha, 3316 So. Mor-gan st., A. Ivazkeviciu, 3347 St. Mor-gan st., Antana Masulį, 3327 Auburn ave., Hipolita Kaczuska, 3157 So. Hal-sted st.

Farmos, Pulkios Farmos!

Puiki derlinga žeme, pigi preke; kas turi nora gyventi ant farmu, tai geriau nerakiti. Teip gerai, teip pigiai ir rast nerasi! 80 akrių Wisconsin valstijoje už \$600! Oras sveikas teip kaip in Lie-tuvoje, per ka lietuviu teip ir myli; apie 12 ar daugiau apsigyvenusi apielinkeje lietuviu; yra teipio vokieciu ir lenku. Norintis pirkti tegul atsišaukia pas ma-ne, pridedamus už 2c. marke atsakymu.

Iz Pettus, Spring Valley, Ill.

Farmos ir darbai.

New York valstijos lietuviska kolo mija da turi keli desimt farmu ant pardavimo, kai-kuriu prekes eiza inde-dame: 40 akru farma už \$900, 90 akru far-ma už \$1000, 190 akru farma už \$1650, 130 akru farma už \$1700 ir kitos. Visos farmos su triobomis, reikalingomis ukiminku. Parsiduoda ant lengvu is-mokesciu. Del artiesiu informacijų rasykite pas crionyskscius lietuvis-kus farmerius indedami už 2c marke at-sakymu.

Geo Kleak & Co.
Poolville, N. Y.

Aukos reikalams revoliucijinio judėjimo Maskolijoj.

Kaip jau syki pagarsinome, negarin-sime daugiau tu aukantuo pravaridin, kurie maiau kaip 25c aukavo. Ta pa-dariti praso mus kai-kurie aukauto-jai.

Aukos „Lietuvos“ redakcijon atejusios.

Iz Renton, Wash. V. Valczunas \$3.00; M. Kalvaitis, P. Salieka po \$2.00; P. Dulakis, A. Kalvaitis, J. Burdulis, A. Rimkus, S. Kasakonis, J. Liepona, V. Ozisaukas, D. Hogen po \$1.00. Viso \$15.00. Paskirti Socialdemokratu par-tijai.

Iz Seattle, Wash. A. Kalvaitis 75c; B. Stikis, F. Stankevicius, J. Paulskai-tis, B. Vencius, P. Kleitis, D. Mitus, A. Vaislovas, P. Rutelionis po 50c; E. Butkus 25c. Viso \$5.00. Paskiria Soci-jalMemokratu partijai.

Iz Westville, Ill. J. Dalida, F. Dai-lda, J. Rencukus, S. Zakaravakas, K. Mozuraitis, V. S. Kravlenas po 25c. Vi-so \$1.50. Aukantujai skiria L. S. D. P.

Dabar yra Laikas Pirkti Gerus ir Pigius Lotus.

Ant Auburn ave., priezais Sav. Jurgio Balyzios, tarp 33 ir 35 ul. Yra em 12 lotu priezais balyzios ant Auburn ave., teip gražioje vietoje ir prie pacios ul-yzio, kad geriau viasme mieste, negali-ma rasti. Ant Auburn ave. dabar deda cementinius skalitukus ir inveda van-deni in kiekviena lota, teip kad pirku-siam lota juokis iszkazciu daugiau na-ra. Lotu prekes \$500 ir augosiuo. Kas noris gauti pigiu gerioje vietoje Kasiorkubinkio, nes tikrai 12 lotu yra ant pardavimo. Juos netrukus žmo-nas iszkips ir paskui bus jau per veia. Pirkite tuojaus. „Atsišauki reikis pas A.

[Laboratory 118 Bedford Ave.]
Gorlaurska grynoluo ant u-
lalkyno plauku.

Dr. J. M. Brundage's Wonderful
"W. W. USA" Preparation

Manjausial iszrasos medausas: Nafgum-
mas vaiaai yra, paskutolopasni, gryn dangybi
ligs. Plaukus tikrai staugina, alina, pleis-
kama, pavyzskui 1 daznei kina ligu su nacliu
su budi sadika staugina, parasykite pas

Prof. J. M. Brundage
New York & Brooklyn, U.S.A.

Myrams Tiktai!
Kaip busi Chicagoje tai atsilankyk in
GALERIJA MOKSLO
344 South State St. Chicago, Ill.
Ineimas Dykan.

Patemyk stebuklus Osteologijos
" " " Fiziologijos
" " " Neurologijos
" " " Patologijos

Mokylis pradita zmogiskos rases nu-
lopazio iki grabui.

Patikrinkumai ir keistumai gamtos
Aidara. Kadcia nuo 6 rye iki 12 virausio
Mokysiu daznutoje rye duru histiologos
Cajgo, vira 40vazi A maseiki cilidai.

344 South State St. Wm Harrison
CHICAGO, ILL.

MARJA DOWIATT
LIETUVIU DAKTARAS
 Kauno gub. Ssausiu pavieta.
 723 W. 18th Street.
 Prima ligonius kožia diena
 nuo 8 iki 12 ryto.

Telefonas: Canal 7082.
 Telefonuoti galima, iss kiekvienos
 aptiekos.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuve.

Guodoionoms tautiskoms ir badi-
viniems draugystems kadri-
karnams, Amerikonizkams
Wollams Szaraps Juos-
tas, Kukardas, Zoskielins,
Kepuros ir del Marazalka
paredus.

darbas buta prideranciai atliktas ir tuom suselpsi sawo tautetę, pawsikeiti ji tikrai
lietuwaiziai.

Guodoionoms Kunigams isadi-
ba- Kappas, Arolos, Dalmati-
kus, Albas, Stolas irwius badi-
nytinilus paredus. Visokli darbi
atliksa artistiskai ir laika.

» Noredams guodoionis Dr-tes,
arba guodoini Kunigai, kad Jus
-

T. ANDRUSZEWICZ & CO.

115 W. Division St.,

Chicago, Ill.

Degtime! **MORRIS FORST & CO.** **Slyvine!**
COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD STREET
PITTSBURGH, PA.

Mes esame pagareje po visas Suv. Valstijas, kad parduoda-
me gerame degtine pigiau negu koki-nors kita firma ar degtines
krautiue Amerikoj.

Mes apmokame visas stuntimo leszas (kazstus) in rytus iki
New Yorko ir invakurs iki Chicagos ant pirkinju Vytzasu \$5.00.
Jeigu parsieita toliau siunsti, duodame 10 nuozymti, idant tuomi
pirkejas parsiusindinomu leszas galetu apmoketi.

Orderiuojant siunskite pingus registruotame laiszke ar per
Money Order ant vardo Morris Forst & Co., Cor. Second
Ave. & Smithfield St., Pittsburg, Pa.

Parsiusindinkite musu privatsizkaji prekiu surazas. Kal-
bame visuose kalbose.

Morris Forst & Co.
COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD STREET
PITTSBURGH, PA.

Vynas! **Torkoly!**

[illegible][illegible]

Dr. J. Kulis

Lietuvu gydytojas ir kirurgas
3255 S. Halsted st., Chicago, Ill

Gydo visokias ligas moteru, vaikų ir vyrų. Taiptgi turi didelę praktiką ir gydo pasėkmingai visokias limpacijas, užsienėjuusias ir paaplingas vyru il gaisenas.

Tikek Geroms Gydutolems.
Gyduole nus rpuogu, pilnai lszgandanzios, tik už \$2.00.

Jei nusilpineje pilaukai slenkia, reigal-pilva pilnai piciakuri, tai varok, musu gyduolems, o tikrai bus užgandinitas; preke tik \$2.00.

Jei tikrai reikalauji pagelbos, belask toliau, vartok jas dabar, nes toliaus ju preke bus triguba. Norintis atstakma gauti su roda, tepisluozia 10c. atstomomis. Nuo musu metodos tukstančiai pasigilgejo. Parasyk atzaskai ka nori.

Koenigsberg Specialists,
Box 106, No. 843 E. 10th Street, Williamsburg Brooklyn, N. Y.

Naujas Budas
Izmokti daliali rasyti be mokintojo pa-
gelbos, nuo 24 puslapiu, 10 centu (mar-
kemi).

P. Mikolainis,
Box 15, Station D., New York.

Drukuojamas Maszinos Pigiai!
Dabar yra gera proga pirkti pigiai dru-
kuojama Maszina.

maxima ūdeņš typewriter No. 4,
kuršs izskatās pretēvi buvot \$10.00, dabar
ja galitē pirkti uz.....\$6.95
Mat mēs nopirkome šitū masinū
\$100.00 lvs vienos sabakrutyuizos firmos
pigi, tadel galime ir parduoti jās p
pigi. Masinū jās naujoties, tik ka
lās fabrikā palimē.
Kas reikalauja geros drokuojamos
masinās, tai pirktie dabar pako pigos,
mēs katpaz 1000 isparduome, tai jau
kita tip pigai nagauste.
Kitas reikis pirkti ir fabrikā, kur jās
kasuotja po \$10.00. Tai pigi pirkti da-
bar pako pigos yra.
Gauite jās po \$6.90 pas:
A. OLSZEWSKI,
949 83rd St. Chicago, Ill.

KOZMINSKY & YONDOFF,
73 Dearborn st.

Bankieral.
Mēs skoljame PINIGUS tai turtybi-
nē jēl tū rengies turtenybi pē-
mēs uz dānujamo prigelbesmi, pako-
nāimāi tai dāli pirkti pinigu. Greitas
veiksmas. Lengros islygos. Agentai
aromāmi dānāji.

Gradiatus popierost, naujauko isar-
dimo, koku kitar da blēkur nera, ir
gratāis apskatyamais dānāleims ir
dabratu gadāskims. \$Turime dang gū-
tunku, visoku, 19 arkužu uz gradali-
konvertals uz 115 \$50, \$f50 80 arkužu
konvertals uz \$100. \$Telpi uzliakom
Treju Davynortu, kas Palangā, kur
pērs ļaunākos. \$Bēto turime dide-
krautve visoku kņynā, abrozoli, tai
datoru alorēli, gramotoms popierus
eskaplieru, rāncinūsi Vaisens per-
kupkams duodamēgers pēlma. No
zinleims Katalogu, šitūmēmas ir jās
kūstunāms jās kaituonāms kaituonāms
Dabar turime saņūks Katalogu ir jās
rie reikalavoti duoklits mēms šitū. Ri-
sydāmi pas mūs vīads indekte uz
pērs mēms. Adresoklites:
Mathews Zakaitis
237 E. Main st. New Britain, Conn.

Apparatinmas.
Lietuviai vādināmi ir Lietuva ger-
uvelis ir sveitiga piemēlmas pas pas
za Wilkauksi, turtingas ar beturidi; ro-
knotams dalyks. Degtine ir alus pi-
kūs. Neumkrāimāis adreso:
J. Wilkowskii,
1120 E. 1st St.

Pasirodavyk su. Lietuviszku Doktoru
..... pas

Chicago Medical Clinic

344 So. State St., Chicago, Ill.

A decorative horizontal border at the bottom of the page. It features two identical coats of arms, each topped with an eagle and surrounded by a wreath. The coats of arms are flanked by stylized leaf-like motifs. In the center, between the coats of arms, are three floral or star-like symbols arranged vertically. The entire border is enclosed in a dashed-line frame.

Silpnai, Nerviszkai ir Serganti Vyrai.

Jeigu turi, mes garantuosim amžiną ir užtikrinantį išgydymą, jeigu mes rasime kad tavo liga yra išgydoma. Kožna periškada vedusiam gyvenime bus prašalinta. Rašyk pas mus prašydamas klausymo lakšto. Ligoniai yra gydomi šu didžiausiu pasisekimu per laiškus. Gyduoles siunčiame be atkreipimo atydos, po visas dalis pasaulės.

Raszyk klausymo lakszto ir gausi rodą.

Ofisas alidarytas kožną dieną nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir vėl nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėliom ir šventadienom nuo 10 iki 12.

Chicago Medical Clinic,
344 S. State Street, arti Harrison ul., CHICAGO, ILL.

Szaistinis Sveikatos

Plaukiantis Sergantiems.

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarapalaukius, varginti save ligą ir leisti jai išsitenėti per nesumanytą tų daktarų ir jų neturėjamą gery vaistų, arba vėl jei nusibogo tau nuodintis visokiais patentuotais vaistapalaukais, kurie niekuomet negali ligos išgydyti, kadangi nėra pritaikyti prie stovio ligos ir padėjimo sergantiui, ir ant galo nori būti sveiku ir laimingu, tai negaišinės laiko ant visokių niekų, kreipkis tuojau asabiškai ar per laisvą, aprašydamas savo ligą, prie D-ro E. C. Collins Medikalio Instituto, kuriame kuopasekmiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisenėjusias ligas kaip vyrų taip moterų; kožnas kas į jį nusiduo-
dą, dėkavoja už išgydymą ir buna linkmas ant visados.

Daugmas tebsi, klausdami, kokių būdu su tokia pasekme D-ro E. C. Collins Med. Institutas išgydo ligas, nuo kurių kiti daktarai, rankas nuleisdami atsi-
sako?

Atsakymas lengvas: Tokiu būdu, kad D-ro E. C. Collins Med. Institutas New Yorke užlaiko daktarus specialistus, kurių pirmininku yra diplomuotas dak-
taras, proferius Universiteto; visus aprašymus ligų su atida ištiria specialistai po užžiura pirmininko profesoriaus, nuo menkiausių iki svarbiausių ligos apsirei-
škimų ir sutaíso vaistus atsakančius kožnam padė-
jimui ligos. Šitas Institutas užlaiko teipgi didžiausią
krautuovę vaistų iš visų svieto šalių, terp kurių daug-
elis yra išrasta pačių Instituto daktarų, kurių niekur
kitur negalima gauti. Išgydyme ligų nė vienas In-
stitutas negali lygintis su D-ro Collinso Instituto, už
ką jį mokslinčiai pavadino Šaltiniu Sveikatos.

Kad iš šito šaltinio daugiausiai plaukia sveika-
tos ligoniams, tai matyti iš daugybės padėkavonių
kurios tukstančiais kas mėnesis plaukia šitam In-
stitutui; pagal prašymą dėkavojančių, ko po pavyzdį,
paduodame čion kelias:

Išgydytas nuo
kosulio su dusuliu
ir reumatizmu bei
užsisenėjusiu vi-
durinės ligos.
Jon. Zabukewicz
Box 86, Butte,
Mont.

Išgydyta nuo
sunkios moteri-
škos vidurinės
ligos.
M. Vidiczeno
Westwood,
N. Y.

Garbingas Profesorai:

Tvėlis primti nuo mangs, praštos žmonos
Breding aliu už išgydymą manęs nuo berge-
liarikos mėsineis, vargiausio manęs per 6
metus; kankino mane dideliai plėmėmis, skau-
dėjimai strėpūs, gelimas vidurių, kų, skau-
dėjimas galvos ir sveilėjimai, mėnesiniai gi
apsitaujos baltonės vėl mane kankino. Per vi-
ną į laiką perleidau daug visokių daktarų ir
surodojų daug visokių aliejų, bet, vėmų, bet
vėlta! ir tik kada aprašau savo ligą, tuojau
mano priėsiąs juos vaistų paveikau ir to-
liau visai ligiai, ligdama tuo vaistais, už ku-
rios stindin Tamišiai Irding padėkavę
St. Vysiolekint.

70 Saratogo St.
Cohoes, N. Y.

Daugailis Profesorai ir Specialistai:

Su linkama širdžia prašau Tamišiai, kad
esiu visai sveikas ir liuksu nuo Reumatizmo
skausmų ir dūgelių plėmės, raižklos, kepenų
ir strėpūs, kurie mane teip bėrvo suvargijo,
kad vos patėję: perleidau daug daktarų, va-
dusiu sąv specialitais, bet vis be gėdos, kol
nėra išgirdau apie juos garvų, Irding, per
kurį pilnai apsigyriaian tavo sveikata, už ką
esu dėkingas iš širdies D-ro E. C. Collins, ve-
lydamas pas jį kreipis visiems savo tautie-
čiams. Išgydytis.

Augustas Bokis,
146 Hudson St.,
Albany City, Pa.

Mielas Profesorai:

Prašau Tamišiai, jog esiu pasveikęs iš li-
gos, nuo kurios mane gydyti — periankus
šlapinimo, uždėgimo pusis, lytikos atšpy-
kės, subligio skausm, nemigos, nervikimo,
skaudėjimo strėpūs ir skausm analijojimo
kai juo apsigyria! Jūs kraujo ap. pusl. 98
Vadovai Sveikata. Jūs specialiai vaistais
mano palatinai išgydė ir dabar džiaugiuosi iš
savo laimingo šeimyninio gyvenimo. Dėl ac-
tyvės melia neriu kiti pasigristi apie tai savo
vystavams, esantiems tokiame padidime
kojį mano, kad ir jį rastių atsigėrė savo
sveikata ir būtų laimingas!

Fr. Mandinas,
Box 385,
Mysto, Ircz.

Skaitytojai, jei tau nieks nepagelbėjo nuo kurios iš čion paduotų ligų, k. a.: Peršalimo, Ka-
taro, Reumatizmo, Odos ligų — Spuogų, Užteršto kraujo, Niežulio, Parkų; Ligų Plaučių, Kepenų ir
Inkstų; Kosulio, Dusulio; Vidurinių ligų — Užkietimo, Nevirinimo, Abėno sugedimo vidurinės si-
stemos ir Skilvio; Sprando, Galvos skaudėjimo; Lytiško nusilpnėjimo — Negalėjimo, Netikusį sapnų,
Nubėgimo sėklos nuo savizgystos ar kitokių priežasčių; Abėno sunykimo ant kuno ir proto, kaip ir
biaurių užsikrečių Lytiškų ligų, gydome šitime Institute su pastebėtina pasekme ir greitumu.
Nuo Spiegimo ir Užimo galvoje ir ausyse; Vangamo, Geltigės, Menkos atminties. Moters nuo Skau-
smingų, pertankių neregulariskų mėnesinių ir baltųjų andrapanų — velytina kreiptis tuojau! į šitą
Instituta. Čion specialistai akylai ištiria ligas po priežiura pirmininko profesoriaus, kuris užtikrina
kam išgydymą, visuomet savo žodį išlaiko. Nelauk todėl, bet pasijautęs nesveiku, tuojau šaukis ti-
kros pagelbos.

Jei kerai nesuprahti savo ligos, prisiųsk 10c Stampoms persiuntimo kaštams, o apturėsi Prof.
D-ro D. C. gnygą, 128 pusl., "Vadovą į Sveikata", kurioje rasi aprašymą visų ligų. Toji knyga yra
naudinga kaip sergantiems, taip ir sveikiems, jeio randasi dideli kloruotai paveikslai sudėjimo žmo-
gaus kūno ir naujai da dėdė 11 apsirėiskimų gemančio kūdikio pas motiną viduriuose.

Kam sirgti ir varginti save jei lengvai gali būti išgydytas, atsisakdamas pas:

Dr. E. C. COLLINS, Medical Institute, 140 W. 34. th St., New York City, N. Y.

Atsiųskiantisame asabiškai ofissas (vėp Broadway ir 71os Avs. adaras kaudian nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Vakaras: Utarniks, Seredzoje ir Pėnysioje nuo 7 iki 8 val. Nedėliams: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.